На прастор, на шырокі разлог
Выходзі, мой народ, грамадою...
Якуб Колас

№68 (1631)
Аўторак, 15 красавіка 2003 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай і рускай мовах
Перыядычнасць —
5 разоў у тыдзень
Кошт свабодны.

Народная Воля

E-mail : nv@promedia.by
http://nv.promedia.by

Надвор'е

Сёння ўдзень чакаецца: у Мінску — +7...+9, уначы — -1...+1; у Брэсце — +10...+12, уначы — +1...+3; у Гродне — +9...+11, уначы — 0...+2; у Віцебску — +5...+7, уначы — 0...+2; у Гомелі — +9...+11, уначы — +3...+5; у Магілёве — +7...+9, уначы — +2...+4.

На ўсёй тэрыторыі краіны малавоблачнае, без ападкаў надвор'е. Вецер паўночна-ўсходні, 1—3 м/с.

www.meteo.by

ПУЛЬС

Час сеяць, ды няма паліва

Чэрвеньскі раён, вываз арганікі на поле.
Фота IREX/ProMedia.

Цяжкая сітуацыя з забеспячэннем пасяўной кампаніі гаруча-змазачнымі матэрыяламі склалася ў Салігорскім раёне Мінскай вобласці. Агульны запас іх у 28 гаспадарках раёна пакуль не перавышае сарака тон. Паводле афіцыйных звестак, для правядзення сяўбы рэгіёну патрабуецца 410 тон бензіну і 2.700 тон дызельнага паліва.

Між тым, многія калгасы яшчэ не разлічыліся з крэдыторамі за мінулагоднюю пастаўку гаручага на суму 1 мільярд 800 мільёнаў рублёў.

Як заявіў у інтэрв'ю БелаПАН галоўны аграном упраўлення сельскай гаспадаркі і харчавання Салігорскага райвыканкама Уладзімір Рыдзецкі, без дапамогі ўрада вырашыць праблему з гаручым для правядзення пасяўной кампаніі ў Салігорскім раёне немагчыма.

Акрамя таго, з-за адсутнасці сродкаў гаспадаркі рэгіёна недастаткова забяспечаны мінеральнымі ўгнаеннямі: фосфарнымі — усяго на 19 працэнтаў ад неабходнага, азотнымі — на 28, хлорыстым каліем — на 40 працэнтаў.

Як сцвярджае намеснік старшыні камітэта па сельскай гаспадарцы і харчаванні Мінскага аблвыканкама Уладзімір Філіпаў, падобныя праблемы адчуваюць і сельскагаспадарчыя прадпрыемствы іншых раёнаў Мінскай вобласці. Паводле яго слоў, земляробы атрымаюць фінансавую падтрымку ад дзяржавы за кошт інавацыйных фондаў і іншых пазабюджэтных крыніц.

Ларыса НАСАНОВІЧ.

Беларусь — лідэр па росце цэн

На 8,1 працэнта павялічыліся спажывецкія цэны ў Беларусі па выніках першага квартала гэтага года, паведаміла Міністэрства статыстыкі і аналізу.

У студзені цэны выраслі на 4,3 працэнта, у лютым — на 1,9, у сакавіку — на 1,8.

Беларусь па-ранейшаму ў лідэрах паводле росту цэн сярод краін СНД. У Расіі цэны павялічыліся ў сакавіку на 1,1 працэнта (з пачатку года — на 5,2), ва Украіне — на 1,1 (на 3,7), у Казахстане — на 0,3 (на 1,7), у Арменіі — знізіліся на 0,5 (выраслі на 2,1).

На 2003 год урад і Нацыянальны банк Беларусі прагназуюць павелічэнне цэн на 18-24 працэнты. Такім чынам, за першы квартал план "выкананы" на 45 працэнтаў па ніжняй мяжы і на 33,8 працэнта — па верхняй.

Дзмітрый УЛАСАЎ.

Чым парадуе «Мотаршоу»?

Удзел у штогадовай выставе "Мотаршоу", якая пройдзе з 29 красавіка па 4 мая ў Палацы лёгкай атлетыкі СКА ў мінскім мікрараёне Уручча, пацвердзілі дылеры звыш 20 вядомых вытворцаў аўтамабіляў і матацыклаў. Пра гэта на прэс-канферэнцыі паведамілі арганізатары выставы — прадстаўнікі рэкламнага агенцтва "РеМарк" і Беларускай аўтамабільнай асацыяцыі.

Некаторыя маркі аўтамабіляў будуць выстаўлены ў Беларусі ўпершыню. Шоу-мабілем мерапрыемства стане "Паршэ Бокстэр". Кампанію яму складзе "Паршэ Каен" — першы пазадарожны аўтамабіль гэтай легендарнай маркі. Акрамя гэтага, на выставе будзе прадстаўлена вялікая экспазіцыя паўнапрывадных аўтамабіляў. Арганізатары таксама абяцаюць "шмат цікавага" для аўтааматараў. У паўтара раза ў параўнанні з мінулым годам павялічыцца экспазіцыя запчастак, маслаў, вытворцаў абсталявання і іншых спадарожных матэрыялаў.

Аляксей АРЭШКА.

Беларускай оперы не хапае кадраў

Адной з галоўных праблем Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы Беларусі з'яўляецца неўкамплектаванасць трупы. Аб гэтым на пасяджэнні калегіі Міністэрства культуры паведаміла мастацкі кіраўнік беларускай оперы Маргарыта Ізворска-Елізар'ева. Паводле яе слоў, з верасня мінулага года, калі яна была прызначана на пасаду мастацкага кіраўніка, у тэатры "не ўдалося поўнасцю вырашыць гэтую праблему". Тэатр не можа дазволіць сабе запрасіць вядомых спевакоў і выканаўцаў, акрамя таго, востра стаіць пытанне аб стажорскіх групах.

Беларускі балет — самы нізкааплачваемы: калі ў маскоўскім Вялікім тэатры саліст балета за выхад атрымлівае 1 тысячу долараў ЗША, і гэта дадаткова да зарплаты, а ў кіеўскім тэатры малады выканаўца мае 300 долараў, то ў Вялікім тэатры балета Беларусі — сярэдняя зарплата 300 долараў, і тая даецца вялікім потам і крывёю.

Пройдзе «Гомельская вясна»

Учора ў Гомелі і Гомельскай вобласці пачаўся фестываль мастацтваў "Гомельская вясна", арганізаваны ўпраўленнем культуры Гомельскага аблвыканкама і Гомельскай абласной філармоніяй. Ён працягнецца да 25 красавіка.

Як паведаміў БелаПАН намеснік дырэктара філармоніі па канцэртнай дзейнасці Сяргей Ляпёшкін, сёлета ў фестывалі бяруць удзел Нацыянальны акадэмічны народны аркестр Беларусі імя Жыновіча, Дзяржаўная акадэмічная харавая капэла імя Шырмы, піяніст Андрэй Паначэўны, харэаграфічны ансамбль "Харошкі", а таксама выканаўцы з Адэсы, Гродна і іншых гарадоў. Асаблівасцю сёлетняга фестывалю з'яўляецца тое, што ў яго рамках выступяць салісты маскоўскага Вялікага тэатра з операй "Севільскі цырульнік".

Канцэрты пройдуць у Гомелі, Мазыры, Жыткавічах, Жлобіне, Чыркавічах, Светлагорску, Ветцы, Петрыкаве, у прыватнасці, у дзіцячых музычных школах і ВНУ.

Юлія ЦЯЛЬЦЕЎСКАЯ.

ВОЙНА В ИРАКЕ

Морская пехота на родине Саддама

А в Интернете продают туалетную бумагу с его изображением

Американские танки и подразделения морских пехотинцев вошли в центр родного города Саддама Хусейна Тикрита. Ранее американский генерал Томми Фрэнкс сообщил, что американцы вошли в город, не встретив никакого сопротивления. Но затем поступили сообщения, что морские пехотинцы вступили в ожесточенное боевое столкновение с иракскими вооруженными ополченцами в южном пригороде Тикрита. По сообщению командования союзников, в ходе боя были уничтожены несколько иракских танков и убиты, по меньшей мере, 15 ополченцев.

Между тем, на контролируемой войсками коалиции территории Ирака тщательно ведутся поиски "героического наследия" режима Саддама Хусейна. В Багдаде, например, обнаружен архив иракской секретной полиции "Мухабарат". Как сообщает телекомпания "Си-Би-Эс", архив был найден в подвале разрушенного бомбардировками здания штаб-квартиры полиции.

В собрании личных дел насчитывается около миллиона индивидуальных томов с фотографиями и отпечатками пальцев подследственных.

Рамсфельд не хочет, чтобы Сирия стала раем

По словам американского президента Джорджа Буша, война в Ираке показала, что "у нас серьезные намерения насчет ликвидации оружия массового уничтожения". Отвечая на вопрос, может ли Сирия столкнуться с военными мерами, Буш сказал: "Им просто надо сотрудничать". Буш также повторил свое предупреждение Сирии не укрывать от сил коалиции высокопоставленных лиц из состава иракского руководства. Кроме того, по его словам, сирийские меценаты оказывали помощь иракской армии и вооруженным формированиям в борьбе с войсками союзников.

Ранее министр обороны США Дональд Рамсфельд заявил, что "нет никаких сомнений" в том, что некоторые члены бывшего правительства Саддама Хусейна бежали в Сирию. "Часть из них так и осталась там, в то время как остальные выехали в другие страны, — уточнил он. — Мы, безусловно, надеемся, что Сирия не станет раем для военных преступников и террористов".

В Багдаде возобновилась уличная торговля

В Багдаде впервые после перехода города под контроль антииракской коалиции возобновилась работа продуктовых киосков и уличных торговцев. Большинство крупных магазинов по-прежнему остаются закрытыми. Как сказал владелец одного из уличных киосков, "ситуация отчасти нормализуется, активность людей на улицах города возросла". По словам членов съемочной группы агентства "Рейтер", цены на товары первой необходимости значительно возросли по сравнению с довоенным временем.

Интернет-аукционы заполонили иракские сувениры

Один из популярных интернет-аукционов предлагает более 2000 лотов, так или иначе связанных с Саддамом Хусейном и войной в Ираке. Чаще всего выставляются иракские динары с изображением Хусейна. Их ценность начала расти после сообщений о том, что по окончанию войны коалиция собирается ввести в обращение новые банкноты и монеты. Из более раритетных вещей всего за 4 доллара можно купить плакат "Разыскивается Саддам Хусейн. Живым или мертвым". При этом фотография разыскиваемого с якобы его автографом предлагается уже за 3750 долларов.

Кроме того, при желании можно обзавестись посудой из дворцов иракского президента. Предлагаются хрустальные бокалы и одна серебряная вилка (601 доллар). Свое отрицательное отношение к Хусейну можно показать, купив рулончик туалетной бумаги с его портретом за 20 долларов.

Наталья ГАК.
Фото "Рейтер".

Хто дае ўказанні аб выкраданні людзей?

Юрый ЗАХАРАНКА **Віктар ГАНЧАР** **Анатоль КРАСОЎСКІ** **Дзмітрый ЗАВАДСКІ**

Родныя Віктара Ганчара і Юрыя Захаранкі пры садзейнічанні намесніка старшыні Беларускага Хельсінкскага камітэта Гары Паганяйлы звярнуліся да кіраўніка Адміністрацыі прэзідэнта Урала Латыпава, дзяржаўнага сакратара Савета бяспекі Генадзя Нявыгласа, старшыні Камітэта дзяржаўнай бяспекі Леаніда Ерына з просьбай патлумачыць словы прэзідэнта, сказаныя ім 27 сакавіка на семінары па пытаннях удасканалення ідэалагічнай работы. Гаворачы пра былога пасла Беларусі ў Японіі Пятра Краўчанку, Аляксандр Лукашэнка заявіў: "Я ўжо спецслужбам, прабачце мне маю шчырасць, даю ўказанні — выкрасці і прывезці ў краіну".

Родныя зніклых палітыкаў звярнуліся да вышэйшых дзяржаўных чыноўнікаў з просьбай адказаць на два пытанні: "На падставе якіх нарматыўных актаў прэзідэнт Рэспублікі Беларусь надзелены такімі паўнамоцтвамі — аддаваць указанні аб выкраданні людзей, пазбаўленні іх волі?", "Ці аддаваліся прэзідэнтам Лукашэнкам А.Р. раней падобныя ўказанні спецслужбам у дачыненні да Юрыя Захаранкі, Віктара Ганчара, Анатоля Красоўскага, Дзмітрыя Завадскага?".

"Калі Лукашэнка даваў такія ўказанні наконт Краўчанкі, то няма ніякіх гарантый, што ён не даваў такіх указанняў наконт Юрыя Захаранкі і Віктара Ганчара", — заявіла ў інтэрв'ю БелаПАН жонка зніклага ў 1999 годзе палітыка В.Ганчара Зінаіда Ганчар.

Аляксей ШЭІН,
БелаПАН.

Вяртанне «крутога» старшыні

13 гадоў таму Случчыну абляцела нечуваная ў даперабудовачныя часы вестка: у калгасе "III Інтэрнацыянал" механізатары аб'явілі забастоўку ў знак пратэсту супраць занадта жорсткіх, як ім бачылася, адносін да іх старшыні праўлення Аляксандра Каржанеўскага.

Не дапамаглі і наезды з угаворамі спыніць страйк і пагрозамі работнікаў гаркама КПБ — ён працягваўся каля месяца. Урэшце гаркам мусіў вызваліць "крутога" старшыню ад пасады, хоць у ягоных канфліктах з людзьмі "праглядваліся" звычайныя нервовыя зрывы ў дачыненні да п'яніц і лайдакоў.

У горадзе звольненаму старшыні далі пасаду дырэктара вытворчага аб'яднання "ЖКГ", адкуль ён неўзабаве мусіў звольніцца і пэўны час быў беспрацоўным. Таму ад прапановы "вертыкалі" вярнуцца ў калгас не адмовіўся — там у яго ўласны дом, жонка працуе аграномам. Днямі сход упаўнаважаных выбраў Аляксандра Каржанеўскага старшынёй праўлення.

За час яго адсутнасці ў калгасе змянілася аж чатыры старшыні, аднак вывесці "ляжачую" гаспадарку з катэгорыі стратных (такіх у раёне дзевяць) ім не ўдалося. За мінулы год сума страт склала 80 мільёнаў рублёў. Уся надзея зняверaных хлебаробаў зараз — на новага старшыню, яго "круты" нораў там, дзе трэба наводзіць парадак, бо за апошнія гады колькасць аматараў спіртнога ў вёсцы не зменшылася, а нават узрасла, таму і дысцыпліна працы кульгае.

Мікола КУТНЯВЕЦКІ.
г.Слуцк.

Гандлёвы бум з разлікам на багацеяў

У Віцебску нядаўна адкрыўся супермаркет на праспекце Перамогі. Стварэнне самага буйнога на Віцебшчыне магазіна заняло няшмат часу. У выніку рэканструкцыі плошчы магазіна павялічыліся на 1600 $м^2$ і цяпер займаюць больш за 2000 "квадратаў".

Змена дызайну і закупка сучаснага абсталявання пераўтварылі прасторны, але старамодны комплекс у супермаркет еўрапейскага ўзору, дзе можна купіць самыя разнастайныя тавары, асартымент якіх перавышае 14 тысяч назваў. Новы гандлёвы цэнтр належыць буйнейшаму і багацейшаму ў горадзе прадпрыемству гандлю — акцыянернаму таварыству "Веста", доля якога ў тавараабароце Віцебска складае 20%.

Але беднасць насельніцтва з'яўляецца галоўнай прычынай таго, што рост колькасці гандлёвых прадпрыемстваў не аказвае прыкметнага ўплыву на аздараўленне эканомікі вобласці. Рост тавараабароту на Віцебшчыне значна адстае ад росту даходаў насельніцтва. У выніку з 31,6 трыльёна рублёў даходаў мясцовых жыхароў праз гандаль у банкі ў 2002 годзе вярнулася толькі 733 мільярды — 46%.

У той час, як Віцебск стварае супермаркеты з тысячамі тавараў, правінцыйныя пакупнікі пазбаўлены самага элементарнага выбару.

Згодна з вынікамі праверкі, арганізаванай спецыялістамі Нацбанка, у большасці магазінаў Гарадоцкага раёна не было нават неабходнага асартыменту: мыла, пральнага парашку, макаронаў, мяса, посуду, газы, запалак і іншага, што неабходна людзям.

Сяргей БУТКЕВІЧ.

НЕЗАЛЕЖНАЯ ЭКСПЕРТЫЗА

Эканамічны суверэнітэт — пад пагрозай!

Генадзь ЛЫЧ,
акадэмік
Нацыянальнай Акадэміі
навук Беларусі

Што ў нас з эканамічным суверэнітэтам? Наколькі канкурэнтаздольная беларуская эканоміка? Ці ў стане яна супрацьстаяць магчымым знешнім і ўнутраным пагрозам? Наколькі разумнай і самастойнай з'яўляецца сацыяльна-эканамічная палітыка, якую праводзіць кіраўніцтва Рэспублікі Беларусь? У якой меры яна адпавядае нашым вышэйшым нацыянальным інтарэсам? І што нам трэба чакаць ад больш цеснага далучэння Беларусі да працэсаў глабалізацыі?

Пытанні, адразу скажу, лёсавызначальныя. І, на вялікі жаль, тут больш адмоўных адказаў, чым станоўчых. А калі гаварыць шчыра, адкрыта, то наш эканамічны суверэнітэт сёння знаходзіцца Ў ВЯЛІКАЙ НЕБЯСПЕЦЫ. Прычым пагрозы яму зыходзяць з самых розных бакоў.

На першае месца па важнасці я паставіў бы паліўна-энергетычную залежнасць беларускай эканомікі ад Расіі. За кошт уласных крыніц зараз мы пакрываем толькі каля 15 працэнтаў сваіх патрэбнасцей у энергарэсурсах. Астатнія 85 працэнтаў даводзіцца купляць за мяжой, пераважна ў Расіі. Прычым яе доля ў імпарце энергарэсурсаў з цягам часу не толькі не змяншаецца, а, наадварот, няўхільна ўзрастае. Да прыкладу, удзельная вага Расіі ў імпарце каменнага вугалю з 1995 года па 2001 год павялічылася з 70 да 97 працэнтаў. Што датычыцца нафты і прыроднага газу, то іх мы як куплялі, так і купляем толькі ў Расіі. У дадатак на яе долю прыпадае 98 працэнтаў усіх нафтапрадуктаў, якія Беларусь імпартуе з-за мяжы.

Гэта не было б так страшна, каб не наша істотная тэхніка-тэхналагічная адсталасць. Бо, як вядома, не толькі Беларусь, але і многія іншыя краіны таксама не валодаюць неабходнымі запасамі энергарэсурсаў, і тым не менш асобныя з іх даволі паспяхова развіваюцца і ўпэўнена абараняюць свой эканамічны суверэнітэт. Дамагаюцца яны гэтага менавіта дзякуючы таму, што здолелі выйсці на значна больш высокі ўзровень тэхніка-тэхналагічнага развіцця, чым краіны, якія маюць багатыя запасы энергарэсурсаў.

Звычайна аб тэхніка-тэхналагічным узроўні матэрыяльнай вытворчасці мяркуюць па ўдзельнай вазе інавацыйнай (навукаёмістай) прадукцыі ў агульным аб'ёме прамысловай прадукцыі. Пры гэтым прынята лічыць, што з пункту погляду забеспячэння канкурэнтаздольнасці нацыянальнай эканомікі і захавання эканамічнага суверэнітэту дадзены паказчык не павінен апускацца ніжэй за 15 працэнтаў. У нас жа ўдзельная вага інавацыйнай прадукцыі ў агульным аб'ёме прадукцыі прамысловасці па некаторых ацэнках складае ўсяго толькі ад аднаго да трох працэнтаў.

Бясспрэчным сведчаннем нізкага тэхніка-тэхналагічнага ўзроўню айчыннай вытворчасці з'яўляецца таксама пагражальна высокая ступень фізічнага зносу яе асноўных фондаў. Паводле афіцыйных даных, у 2001 годзе ў сярэднім па ўсёй народнай гаспадарцы яна дасягнула 47,8 працэнта і працягвае няўхільна павышацца.

Асабліва высокага ўзроўню дасягнуў знос актыўнай часткі асноўных фондаў, якім належыць вырашальная роля ў забеспячэнні вытворчасці канкурэнтаздольнай прадукцыі. Па стане на канец 2001 года сярэдні каэфіцыент зносу машын і абсталявання ў прамысловасці складаў 81,1 і транспартных сродкаў — 66,6 працэнта. Па сельскай гаспадарцы аналагічныя паказчыкі былі роўнымі адпаведна 79,3 і 76,8 працэнта, будаўніцтве — 81,3 і 70,6 і па транспарце — 67,2 і 66,8 працэнта.

Па ўсіх асноўных галінах фізічны знос актыўнай часткі асноўных фондаў сёння ў два разы перавышае той межавы ўзровень, пасля якога далейшае павелічэнне ступені фізічнага зносу фондаў уяўляе сабой рэальную пагрозу эканамічнай бяспецы, а значыць, і эканамічнаму суверэнітэту краіны. Бо, па-першае, гэта істотна павялічвае верагоднасць з'яўлення тэхнагенных аварый і катастроф, якія не толькі вядуць да вялікіх страт матэрыяльных каштоўнасцей, але і пагражаюць здароўю і жыццю многіх людзей.

Па-другое, высокая ступень зносу асноўных фондаў абумоўлівае нізкую якасць прадукцыі і павышаныя выдаткі на яе вытворчасць, у тым ліку энергарэсурсаў. Усё гэта вядзе да няўхільнага зніжэння рэнтабельнасці вытворчасці і скарачэння даходаў, з'яўлення ўсё большай колькасці стратных прадпрыемстваў.

Падзенне эканамічнай эфектыўнасці вытворчасці, у сваю чаргу, абумовіла нізкі ўзровень рэальных даходаў насельніцтва, з'яўленне вялікай колькасці людзей, якія апынуліся за рысай беднасці. Зараз па гэтым паказчыку мы перавысілі межавы ўзровень больш чым у чатыры разы. Калі з пункту гледжання гарантавання эканамічнай бяспекі краіны доля насельніцтва, якая атрымлівае даходы, меншыя за пражытачны мінімум, не павінна перавышаць 9 працэнтаў, дык у нашай краіне на працягу шэрагу апошніх гадоў яна складае да 40 працэнтаў. Гэта азначае, што наша нацыянальная эканоміка ўжо не здольная супрацьстаяць нават пагрозам, якія могуць зыходзіць знутры.

Асобна некалькі слоў хачу сказаць аб катастрафічным стане нашай сельскай гаспадаркі, які ўжо сёння тоіць у сабе рэальную пагрозу не толькі нашай харчовай, але і эканамічнай бяспецы. Не буду прыводзіць многа лічбаў на гэты конт. Абмяжуюся толькі адной — па экспарце сельскагаспадарчай прадукцыі Беларусь зараз у паўтара раза ўступае такой невялікай краіне з далёка не лепшымі ўмовамі для вядзення земляробства, як Эстонія, якая зусім нядаўна, будучы разам з намі ў складзе Савецкага Саюза, асабліва нічым не вылучалася. І пры гэтым дадам: у нас за апошнія гады адбылося істотнае змяншэнне спажывання насельніцтвам усіх асноўных прадуктаў харчавання.

Надзвычай вялікую пагрозу нашаму эканамічнаму суверэнітэту стварае аднабокасць арыентацыі знешнеэканамічнай дзейнасці Рэспублікі Беларусь — у асноўным на Расійскую Федэрацыю. Прынята лічыць, што з пункту гледжання захавання эканамічнага суверэнітэту і дзяржаўнай незалежнасці доля вядучай краіны-партнёра ў агульным аб'ёме знешняга гандлёвага тавараабароту не павінна перавышаць 30 працэнтаў. Доля ж Расіі ў агульным аб'ёме знешняга гандлёвага тавараабароту Рэспублікі Беларусь апошнім часам складае каля 65 працэнтаў, гэта значыць амаль удвая большая за межавы паказчык. Прычым заўважу, менавіта Расіі мы абавязаны тым, што ў нас па знешнім гандлі вялікае адмоўнае сальда. У 2001 годзе цалкам па ўсім знешнім гандлі яно было роўным 656 мільёнам долараў ЗША, а па знешнім гандлі з адной толькі Расіяй — 1312 мільёнам долараў, ці ўдвая большым. За адзінаццаць месяцаў 2002 года адмоўнае сальда знешняга гандлю з Расіяй перавысіла аналагічны паказчык па ўсім знешнегандлёвым тавараабароце ў 2,2 раза.

Можна з поўным правам канстатаваць, што наша эканоміка фактычна ўжо стала арганічнай часткай, прыдаткам расійскай эканомікі, не здольным да самастойнага развіцця. Таму нам, канешне ж, трэба было біць у званы, а не ў літаўры, з нагоды таго, што і ў мінулым 2002-м, годзе пры змяншэнні агульнага памеру знешнегандлёвага тавараабароту дзвюх краін — Рэспублікі Беларусь і Расійскай Федэрацыі — ён ушчыльную наблізіўся да рэкорднай адзнакі ў 10 мільярдаў долараў ЗША.

(Заканчэнне на 2-й стар.)

Народная Воля

15 КРАСАВІКА 2003 г.

В Бресте на одном из разрушенных фортов Брестской крепости прошли ежегодные открытые областные соревнования по туристско-прикладному многоборью памяти Дмитрия Карбышева. Девять команд из Бреста, Каменца, Пружан и Барановичей соревнуются в различных видах скалолазания: спуск, подъем, траверс, навесная переправа, эвакуация пострадавшего из трещины.

На снимке: *на маршруте пружанская команда.*

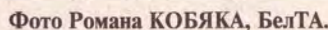

Фото Романа КОБЯКА, БелТА.

«Індустрыя забаў» і «Шоу-марафон»

4-я спецыялізаваная выстава "Індустрыя забаў" пройдзе 17-19 красавіка ў Мінску ў выставачным павільёне на вуліцы Янкі Купалы, 27. Арганізуюць яе нацыянальны выставачны цэнтр "БелЭкспа" пры садзейнічанні міністэрстваў культуры і спорту і турызму Беларусі, а таксама Беларускай асацыяцыі більярднага спорту.

Паводле задумы арганізатараў, выстава павінна раскрыць усе магчымасці і патэнцыял прадпрыемстваў індустрыі забаў. Таму яе тэматыка ўключае многія накірункі: абсталяванне для зон масавага адпачынку, спартыўных збудаванняў, аўтапаркаў і цэнтраў забаў, казіно, більярдных залаў, боўлінг-клубаў, ціраў і трэнажорных залаў; атракцыёны, гульнявыя аўтаматы для дзяцей і дарослых, музычныя аўтаматы, паветраныя надзьмутыя атракцыёны, дзіцячыя пляцоўкі для гульняў, тавары для адпачынку.

У рамках выставы адбудзецца "Шоу-марафон", мэта якога — аб'яднаць у адным мерапрыемстве ўсе бакі шоу-індустрыі. Акцыя ўключае спаборніцтва "Бітва DJ-яў", фестываль барменаў "Beefeater fan", стыль-парад "Тры Месяцы", асноўная задача якога — "знайсці яркія вобразы ва ўсіх накірунках нацыянальнай шоу-індустрыі".

18 красавіка пройдзе зборны канцэрт рок-гуртоў — "[illegible]", "Ляпіс Трубяцкой", "Мантана", "Чэхаў", "Стокс", "Зверы", "[illegible]". На 19 красавіка запланаваны супер-дыскатэка з выступленнямі ўсіх фіналістаў конкурсу "Бітва DJ-яў" і заключны гала-канцэрт з удзелам гурта "Army of Lovers" (Швецыя).

Ірына САЗАНОВІЧ.

Прыпынена членства Беларускага прафсаюза работнікаў АПК у Міжнародным саюзе IUF

Прыпынена членства Беларускага прафсаюза работнікаў аграпрамысловага комплексу (АПК) у Міжнародным саюзе работнікаў харчовай і тытунёвай прамысловасці, сельскай гаспадаркі і гатэльна-рэстараннага абслугоўвання, грамадскага харчавання і сумежных галін (IUF). Такое рашэнне прыняў выканкам IUF на сваім пасяджэнні, якое днямі прайшло ў Жэневе.

Пра гэта БелаПАН паведаміў член выканкама IUF, былы лідэр прафсаюза работнікаў АПК, а цяпер — прэзідэнт Беларускага кангрэса дэмакратычных прафсаюзаў Аляксандр Ярашук.

Паводле яго слоў, прынятае рашэнне азначае поўнае спыненне кантактаў IUF не толькі з прафсаюзам работнікаў АПК, але і з Федэрацыяй прафсаюзаў Беларусі, у склад якой ён уваходзіць.

IUF — найбуйнейшае ў свеце прафсаюзнае галіновае аб'яднанне, створанае больш за сто гадоў таму, у якое ўваходзяць 340 галіновых арганізацый са 126 краін. Беларускі прафсаюз работнікаў АПК быў прыняты ў гэтую арганізацыю на кангрэсе IUF у маі 2001 года. Тады яго ўзначальваў Аляксандр Ярашук.

Паводле слоў Ярашука, рашэнне аб прыпыненні членства матывавалася сітуацыяй у беларускім прафсаюзным руху, якая рэзка змянілася пасля змены восенню 2002 года кіраўніцтва Федэрацыі прафсаюзаў. На думку выканкама IUF, цяперашняя федэрацыя шчыльна залежыць ад урада, яе дзейнасць не адпавядае прынцыпам і духу прафсаюзаў, а новы лідэр ФПБ Леанід Козік уцягвае прафсаюзы ў вялікую палітыку.

Ірына ЛЕЎШЫНА.

Эканамічны суверэнітэт — пад пагрозай!

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Празмерная залежнасць беларускай эканомікі ад расійскай дае Расіі вялікія козыры падчас міждзяржаўных перамоваў з кіраўніцтвам Беларусі. Дамагаецца прыняцця рашэнняў, якія ў найбольшай меры адпавядаюць нацыянальна-дзяржаўным інтарэсам Расійскай Федэрацыі, ушчамляючы пры гэтым нацыянальна-дзяржаўныя інтарэсы нашай краіны. Без аніякага ўзгаднення з беларускім бокам парушаць раней прынятыя міжурадавыя пагадненні, калі раптам аказваецца, што яны супярэчаць нацыянальна-дзяржаўным інтарэсам Расіі.

Яскравым пацвярджэннем сказанага могуць служыць, прынамсі, перамовы паміж беларускім і расійскім кіраўніцтвам па пытанню ўвядзення адзінай грашовай адзінкі і адзінага эмісійнага цэнтра. Яшчэ ўсім нядаўна дзяржаўныя лідэры Беларусі цвёрда запэўнівалі, што ні пры якіх умовах яны не пагодзяцца на тое, каб адзіным эмісійным цэнтрам саюзнай дзяржавы стаў Цэнтрабанк Расійскай Федэрацыі, паколькі гэта, маўляў, будзе грубым парушэннем нашага эканамічнага суверэнітэту. І вось 20 студзеня бягучага года на пасяджэнні Вышэйшага Дзяржаўнага Савета ў Мінску беларускі бок пакорна дае згоду на ўвядзенне з 1 студзеня 2005 года расійскага рубля ў якасці адзінай грашовай адзінкі на ўсёй тэрыторыі саюзнай дзяржавы, не сказаўшы ніводнага слова аб тым, як у сувязі с гэтым павінна будзе ажыццяўляцца эмісія саюзных грошай. Хоць уся логіка разважанняў адназначна падказвала: адзіным эмісійным цэнтрам саюзнай дзяржавы стане Цэнтрабанк Расійскай Федэрацыі, і менавіта ён будзе прадвызначаць агульнасаюзную грашова-крэдытную і валютную палітыку.

Ніякім чынам не адрэагавала беларускае кіраўніцтва і на каментарыі, якія на наступны дзень пасля згаданага пасяджэння Вышэйшага Дзяржаўнага Савета даў прэзідэнт Расійскай Федэрацыі на нарадзе з членамі расійскага ўрада. Між тым Уладзімір Пуцін на гэтай нарадзе адназначна даў зразумець, што эмісіяй расійскага рубля як адзінай грашовай адзінкі саюза Беларусі і Расіі будзе займацца толькі Цэнтрабанк Расійскай Федэрацыі і што толькі ён будзе забяспечваць правядзенне ў жыццё адзінай агульнасаюзнай крэдытна-грашовай і валютнай палітыкі.

Як бачна, беларускае кіраўніцтва па пытанні адзінай грашовай адзінкі і адзінага эмісійнага цэнтра здае адну пазіцыю за адной, а разам з імі здае і важнейшую частку эканамічнага суверэнітэту Рэспублікі Беларусь. Калі да гэтага дадаць адзначаную вышэй паліўна-энергетычную залежнасць нашай краіны ад Расіі, а таксама ўлічыць, што агульнасаюзная мытная палітыка таксама распрацоўваецца і праводзіцца ў жыццё пад дыктоўку расійскага кіраўніцтва, дык давядзіцца прызнаць, што ўжо сёння ад нашага эканамічнага суверэнітэту і дзяржаўнай незалежнасці засталіся толькі "рожкі да ножкі". Што Беларусь няўмольна пераўтвараецца ў далёкую перыферыю Расійскай імперыі, у якой, паводле вобразнага выказвання сусветнавядомага вучонага ў галіне гісторыі эканомікі Фернана Брадэля, жыццё нагадвае [illegible] а то і самае сапраўднае пекла.

У сувязі з азначаным вышэй паўстае пытанне: што рабіць? Дзе шукаць выйсце?

Адразу ж заўважу: адказваючы на пастаўленае пытанне як эканаміст, я не скажу нічога істотна новага. Магу толькі паўтарыць тое, што ўжо неаднойчы гаварылася і пісалася на старонках газет і часопісаў. Бо сёння практычна ўсе, і незалежныя, і афіцыйныя — прапрэзідэнцкія — эканамісты сходзяцца на адным і тым жа — без масіраванага ўлівання замежнага капіталу, дапоўненага шырокім укараненнем у вытворчасць прагрэсіўных заходніх тэхналогій, беларускай эканоміцы з крызісу не выбрацца. Для гэтага, у сваю чаргу, беларускаму кіраўніцтву трэба карэнным чынам мяняць сваю ўнутраную і знешнюю эканамічную палітыку, раз і назаўсёды адмовіцца ад ідэі пабудовы "рыначнага сацыялізму" і незваротна стаць на шлях радыкальных рыначных пераўтварэнняў. Пастарацца ў самыя сціслыя тэрміны ствараць у краіне максімальна спрыяльны інвестыцыйны мікраклімат і адначасова ліквідаваць усе бар'еры на шляху наладжвання як мага больш цесных узаемасувязей з многімі краінамі свету, найперш з найбольш развітымі ў тэхніка-тэхналагічных адносінах, рашуча пазбаўляючыся як ад эканамічнай ізаляцыі Беларусі ў міжнародных адносінах, так і ад аднабаковай (у асноўным на Расію) арыентацыі знешнеэканамічнай палітыкі.

Калі мы ўсе добра ведаем, што нам трэба рабіць, каб выйсці з эканамічнага крызісу, дык чаму мы гэтага не робім? Чаму беларускае кіраўніцтва замест таго, каб па-сапраўднаму заняцца ажыццяўленнем дзейсных мер, накіраваных на пераадоленне эканамічнага крызісу, захапілася інтэграцыйнымі "гульнямі" з расійскім кіраўніцтвам, якія толькі пагаршаюць наша эканамічнае становішча, заганяюць беларускую эканоміку ва ўсё больш глухі куток, з якога няма здавальняючага выйсця?

У агульным плане адказ і на гэтае пытанне таксама зразумела, [illegible]

Я не буду тлумачыць, каму можа быць выгадна такая сацыяльна-эканамічная палітыка. Мяркую, і так гэта ўсім добра зразумела. Таму выкажу сваё меркаванне толькі па пытанні, [illegible]

Паводле майго глыбокага перакананя, галоўнай прычынай усіх нашых бедаў з'яўляецца недасведчанасць беларускага народа. Нашы людзі ў асноўнай сваёй масе дакладна не ведаюць, што рэальна адбываецца ў эканоміцы і ва ўсіх астатніх сферах жыццядзейнасці, якія існуюць пагрозы нашаму суверэнітэту і дзяржаўнай незалежнасці. Бо каб яны ўсё гэта добра ведалі і разумелі, дык не сядзелі б склаўшы рукі.

І тут многае магла б зрабіць інтэлігенцыя. Хто, калі не яна, павінна заняцца актыўнай асветніцкай работай.

Я цалкам згодзен з Іосіфам Сярэдзічам, які праз "Народную волю" заклікаў апазіцыйных палітыкаў ісці "ў народ": на заводы, фабрыкі, у калгасы і саўгасы, на прадпрыемствы, арганізацыі і ўстановы. З тым каб там, у працоўных калектывах, даводзіць да шырокіх працоўных мас свае мэты і задачы.

У дадатак мне хацелася б параіць нашым апазіцыйным палітыкам больш актыўна, больш прынцыпова рэагаваць на любыя негатыўныя з'явы, што адбываюцца ў нашым грамадстве, на любыя пралікі і промахі ў рабоце беларускіх улад. Да прыкладу, "наехала" кіраўніцтва краіны на Нацыянальную Акадэмію навук, спарадзіўшы вялікую пагрозу далейшаму развіццю ўсёй беларускай навукі, паставіўшы акадэмічных вучоных у незайздроснае становішча. Апазіцыйным палітыкам варта было б адразу ўхапіцца за гэты факт, рашуча стаць на бок акадэмічных работнікаў і пастарацца давесці да народа, якія негатыўныя наступствы для ўсяго нашага грамадства можа мець разбурэнне акадэміі. Колькі новых сяброў і прыхільнікаў з ліку акадэмічных супрацоўнікаў, іх добрых знаёмых і блізкіх дзякуючы гэтаму яны маглі б займець?

Або такі яшчэ, больш свежы прыклад. Кіраўніцтва краіны прыняло новы нарматыўна-прававы акт, які фактычна пазбаўляе пераважную большасць айчынных індывідуальных прадпрымальнікаў рэальнай магчымасці працягваць сваю дзейнасць. Чаму б у такім выпадку нашым апазіцыйным палітычным партыям не падключыцца самым актыўным чынам да барацьбы прадпрымальнікаў за свае правы і эканамічныя інтарэсы? Дарэчы, нягледзячы на ўціск малога і сярэдняга бізнесу, іх у нас не так ужо і мала. А галоўнае — гэта сацыяльна і палітычна найбольш актыўная частка нашага грамадства, і яе падтрымка апазіцыйным палітычным партыям была б далёка нялішняй.

Наогул, варта зазначыць і такі яўны промах у дзейнасці нашых апазіцыйных палітычных партый. А.Лукашэнка падчас сваіх выступленняў, калі ён у запале адыходзіць ад напісанага тэксту, вельмі часта дае ўдзячныя падставы для крытыкі. Так было, прынамсі, калі ён у адказ на абразлівыя выказванні расійскага прэзідэнта [illegible] Беларусь — не "муха", [illegible] "катлетай". Так, у размове з журналістамі падчас наведвання нацыянальнай каманды па біятлоне ён заявіў літаральна наступнае: *"Калі падлічыць усе ўзаемныя прэферэнцыі, то цяжка сказаць, у чый бок хіснуцца шалі. Гэта датычыцца і ўсіх астатніх узаемных ільгот і дапамог".* Другім разам Лукашэнка прывёў канкрэтныя лічбы, з якіх вынікала, што Расія ад інтэграцыі з Беларуссю атрымлівае значна болей, чым наша краіна.

Здавалася, чаму б нашым апазіцыйным палітыкам не спытаць у кіраўніка краіны, а навошта тады нам патрэбна такая дружба з Расіяй? Чаму мы павінны дзяліцца з ёю сваімі даходамі? Чаму ў такім выпадку мы лічым сябе абавязанымі выплачваць Расіі свае даўгі і не лічым патрэбным запатрабаваць ад Расіі, каб і яна таксама заплаціла нам свае? Хто даў права прэзідэнту так неашчадна, не па-гаспадарску распараджацца нацыянальнымі каштоўнасцямі беларускага народа?

На жаль, такіх пытанняў да Лукашэнкі з боку апазіцыйных палітычных партый мы не пачулі. Як быццам іх гэтыя пытанні зусім не хвалююць.

Перакананы: пры захаванні такога становішча нам не ўбачыць святла ў канцы тунеля. Апазіцыйныя палітычныя партыі будуць па-ранейшаму заставацца дробнымі, не здольнымі па-сапраўднаму змагацца за ўладу, а дзеючыя палітычныя і дзяржаўныя лідэры будуць рабіць усё, што толькі ім уздумаецца. Народ жа будзе працягваць знаходзіцца ў летаргічным сне, не бачачы той рэальнай палітычнай сілы, якая ў стане вывесці яго на шырокую дарогу да лепшай долі, а наша Беларусь будзе няўхільна ўсё больш страчваць свой суверэнітэт і дзяржаўную незалежнасць.

ПУЛЬС

Беларускія велагоншчыкі заваявалі два медалі

13 красавіка ў Кейптауне (ПАР) завяршыўся розыгрыш узнагарод трэцяга этапа Кубка свету.

У вострай барацьбе беларускія велагоншчыцы Святлана Івахоненкава і Наталля Цылінская занялі адпаведна першае і другое месцы.

Былой расіянцы Святлане Івахоненкавай, якая перайшла пад беларускі сцяг у гэтым сезоне, не знайшлося роўных у гонцы на 20 кіламетраў па ачках. Яна з сур'ёзнай перавагай абышла сваю канкурэнтку Веру Карару з Італіі.

Наталля Цылінская (35,921), чатырохразовая чэмпіёнка свету, у адной са сваіх каронных дысцыплін — гіце на 500 метраў — саступіла таксама чэмпіёнцы свету мексіканцы Нэнсі Кантрэрас (35,741).

Юрый ФЁДАРАЎ, БелаПАН.

Начная страляніна ў Брэсце

У ноч з 13 па 14 красавіка на вуліцы Брэсцкіх дывізій затрыманы пяцёра жыхароў вобласці, якія арганізавалі страляніну на прыгарадным чыгуначным вакзале ў Брэсце.

Супрацоўнікі патрульна-паставой службы Ленінскага РАУС абласнога цэнтра каля дзвюх гадзін ночы пачулі некалькі стрэлаў у раёне прыгараднага вакзала. Пры пад'ездзе да месца здарэння яны ўбачылі аўтамабіль "аўдзі", які ад'язджаў. На патрабаванне спыніцца вадзіцель не адрэагаваў. Супрацоўнікі аб'яднання "Ахова", якія пад'ехалі па выкліку, дапамаглі блакіраваць дарогу, і на вуліцы Брэсцкіх дывізій аўтамабіль быў затрыманы. Пры затрыманні супрацоўнікам міліцыі давялося выкарыстаць табельны пісталет.

У аўтамабілі разам з вадзіцелем знаходзіліся пяцёра чалавек: жыхары Брэста, Жабінкі і Жабінкаўскага раёна, а таксама жыхарка Пінска. Пры аглядзе мясцовасці каля аўтамабіля была знойдзена стрэльба "САЙГА-410", з якой, відаць, і стралялі. У машыне знойдзена раслінная рэчыва зялёнага колеру, што нагадвае экстракт опіуму.

Валянціна КАЗЛОВІЧ.

Згарэлі ў агні

Шэсць чалавек загінулі за апошнія тры дні ў Беларусі падчас пажараў. Як паведамілі БелаПАН у прэс-службе МНС, пяцёра з іх загінулі ў выніку пажараў, што адбыліся ў Веткаўскім, Магілёўскім і Пухавіцкім раёнах. Прычынай іх узнікнення ва ўсіх трох выпадках стала неасцярожнасць пры курэнні гаспадароў прыватных дамоў.

Дзмітрый БЕЛЬСКІ.

ТАКАЯ ЖИЗНЬ

Бедные люди совхоза «Днепр»

В совхозе "Днепр" Оршанского района задолжали по детским пособиям за полгода. Женщины, работницы совхоза, возмутились и письменно пригрозили районному начальству не выйти на работу. Из района приехали чиновники и на центральной усадьбе совхоза Крапивно растолковали женщинам, что деньги на выплату не дают, потому что их надо "изыскать в своем совхозе". Чтобы выйти из положения, районная власть разрешила совхозу продать на мясо 15 коров. Выручка от продажи пошла на выплату детских пособий. Пособия выплатили 28 женщинам за пять месяцев: с сентября прошлого года по январь нынешнего включительно. Сумма для сельских жителей приличная.

Женщины успокоились: будет на что жить ближайшее время. Они даже зарплату не требуют, не выплаченную за январь.

По сравнению с "детскими" зарплата мизерная. Если детские пособия за последний месяц на трех и более детей составили от 100 до 170 тысяч, то зарплата за январь в среднем 15-20 тысяч. У старательной доярки — 62 тысячи. У квалифицированного механизатора за 29 рабочих дней — 41 тысяча. У главных специалистов совхоза оклад — 55 тысяч 400 рублей...

Задолженность совхоза за электроэнергию на 1 марта текущего года — 701 миллион рублей. 50 процентов от этой суммы — пеня. Задолженность за газовое топливо — 234 млн. рублей. Уже три года, как хозяйство не пользуется газом, но расплатиться за предыдущие годы не может. По всем службам совхоза отключены телефоны, велика задолженность связистам. В марте подключили директорский телефон в виде исключения.

Из совхоза уходят квалифицированные специалисты, механизаторы и доярки. В этом году ушло 50 человек. Если даже не определились с местом другой работы, то все равно уходят. Спасаются. Прошедшей зимой у многих не было денег купить топливо. Мерзли в холодных хатах, собирали по берегу реки хворост, чтобы истопить печи. Грелись самодельными электрическими печами, пока не обрезали электричество за неуплату. Не редкость ныне, когда вместо электрических проводов из-под крыши жилого дома торчат рогаткой обесточенные провода.

Первыми ощутили бедность в полной мере многодетные семьи. Яркий пример — семья Зюльковых. В этой семье — восемь детей. Старшая дочь — взрослая, а семеро ходят в школу. У Зюльковых электричество отключили еще осенью, так как задолженность семьи перешагнула за 200 тысяч. Зимой страдали без топлива, в хате было настолько холодно, что замерзала вода в ведре, иней покрывал стены. С обувкой и одежкой для детей — тоже проблемы. В 30-градусные морозы они бегали в резиновых сапогах... Жители Крапивно, глядя на семью Зюльковых, говорят: поневоле станешь закаленным, когда нет денег на обувь и одежду.

Мать этого семейства работает в полеводстве, где заработки совсем низкие. Отец работал в строительной бригаде совхоза. Зарабатывал мизер и ушел с совхоза совсем. Теперь перебивается случайными заработками. В хате Зюльковых прогнил пол, давно не крашены двери, не клеены стены. Семья попросила помощи у хозяйства, чтобы сделать хотя бы косметический ремонт. Несколько раз к ним приходили комиссии, осматривали состояние жилья, но помощи так и не оказали.

В Крапивно не только многодетные семьи живут бедно. У семьи Власенко один малолетний сын. Мать рассказала, что работала подменной дояркой и зарабатывала 10-15 тысяч. Оставила работу. Меньшего сына одевают и обувают старшие, уже взрослые дети, которые работают в городе. Если бы не их помощь, то не знает, как бы выжила. Возраст у нее предпенсионный, всю трудовую жизнь работала здесь, устроиться где-либо вне совхоза на новую работу шансов не имеет...

Марина ГРАК.

Витебская область.

ГЛАС НАРОДА

Вместо проездных — магнитные карточки?

Недавно по Белорусскому телевидению промелькнуло сообщение о том, что разрабатывается новая система оплаты проезда в общественном транспорте на основе магнитных карточек вместо проездных. При этом каждое транспортное средство будет оборудовано специальным считывающим устройством, а магнитные карточки будут рассчитаны только на определенное количество поездок. Прежде чем обсуждать это новшество, следует выяснить, что такое поездка в общественном транспорте. Это удовольствие или необходимость? Да, это благо, когда вместо длительной ходьбы есть возможность проехать. Но я не знаю, есть ли любители, кроме детей, просто так кататься в автобусах, троллейбусах? Если есть возможность не пользоваться общественным транспортом, если работа расположена вблизи дома, то этому только радуются. Поэтому пользование общественным транспортом следует считать вынужденной необходимостью.

Таким образом, проездными пользуются те, кому пешком на работу не попасть, кому надо совершать пересадки, надо заезжать на рынок или в магазин и т.д. Покупатели проездных, помимо трат на покупку самого проездного, тратят время на сами поездки, тратят пуговицы, давясь в переполненных автобусах, и, самое главное, тратят свое здоровье, простуживаясь на остановках в ожидании транспорта.

Кого же коснется разрабатываемое новшество, по ком оно ударит в первую очередь? Конечно, по тем, о ком я сказал выше. Пользователи проездных будут платить гораздо больше, чем сейчас. При этом дополнительная плата пойдет не только транспортным организациям, но и в значительной мере фирмам, обслуживающим новую систему, а запросы у таких фирм, можете себе представить, не скромненькие.

В конечном итоге за наши деньги разрабатывается дорогостоящая система, которая будет хорошо чистить наши карманы. Я предполагаю, что это делается нашими городскими чиновниками или за определенную мзду от фирмы-разработчика системы, или в этой фирме работают их родственники.

Уважаемые читатели! Я бы хотел, чтобы поднятый мною вопрос стал началом обсуждения более широкого круга проблем о том, как чиновники тратят наши деньги.

В первую очередь, мне кажется, следовало обсудить реконструкцию площади Независимости! Так ли актуальна эта работа? Сколько она стоит? Что она даст жителям столицы?

А замена вполне хороших асфальтовых тротуаров на бетонные плитки? За спасибо такие работы не делаются. Платить за все приходится нам.

Михаил ГОЛЫНКА, житель Минска.

Ни проехать ни пройти

Казалось бы, приход весны должен радовать каждого. Только не нас, жителей микрорайона "Верасы" в Пинске. Оттаивает земля — и у нас ни проехать ни пройти. Красивое название "Верасы". Но вокруг — грязь, хлябь, топь, дорог как не было, так и нет с начала строительства.

Еще с 1994 года возводится наш поселок, но до сей поры не можем добиться элементарных примет цивилизации. В поле машина от дома не может доехать, в дома газ невозможно подвезти, "скорой помощи" не дождаться, почтальону с тяжелой сумкой не добраться до нас. Хорошо бы иметь крылья, но они проектным планом не были предусмотрены. А вот дороги... Без них — словно в каменном веке.

Куда мы только не писали! Но начальство нас не слышит. Словно в насмешку, из отдела по земельным ресурсам и землеустройству Пинского горисполкома еще в 2001 году пришло "веское" утешительное оправдание: дескать, *"в связи с тем, что застройка района "Верасы" ведется слабыми темпами, с течением времени была утрачена разметка улиц"*... Председатель горисполкома В.Шуст обещал еще год назад *"произвести разбивку трассы центральной улицы микрорайона и по мере возможности произвести ее отсыпку"*. Заместитель председателя Брестского облисполкома К.Печко описывает колоссальные удобства всех видов, которые мы якобы имеем.

Но вот бы пожили эти и иные руководители в наших "Верасах" да помесили бы вместе с нами грязь, может, и по-другому отнеслись бы к нашему взыванию о помощи.

Иван КОЗЛОВСКИЙ,
Надежда КЛИМОВЕЦ,
Анатолий КУЛЬБЕДА,
Сергей СТАРОВОЙТОВ,
Николай ЯРОШЕВИЧ,
Александр РОССОХА,
Сергей ПРЯХИН,
Виктор ИЗОТОВ
и другие жители микрорайона "Верасы" г.Пинска.

Думайте больше, волонтеры

Республиканская молодежная общественная организация "Лига добровольного труда молодежи" считает днем своего рождения 16 февраля 1994 г. — день регистрации в Министерстве юстиции Республики Беларусь.

ЛДТМ сотрудничает с партнерскими организациями из 35 стран Западной и Восточной Европы, Азии и Америки. Молодежи предлагаются долгосрочные проекты на год и краткосрочные — на 2—4 недели за рубежом или в Беларуси. В программах принимают участие люди со всего мира от 18 и до 27 лет. Волонтерские проекты делятся на социальные, экологические, реставрационные, художественные, музыкальные, религиозные...

От обилия названий городов, готовых принять помощников из Беларуси, разбегаются глаза: Барселона, Париж, Амстердам...

Но "халява", так любимая белорусами, и является тем бесплатным сыром, который известно, где лежит. Конечно, питание и проживание оплатят, даже деньги на карманные расходы предоставят. И работать всего-то 4—8 часов, суббота, воскресенье — выходные, работа непыльная. Но тут начинаются небольшие проблемки.

Во-первых, знание языка. Чтобы поехать волонтером за тридевять земель, нужно знать родной язык этих земель или английский. Тут и расставлена ловушка для наивных незнаек — анкета заполняется на английском языке. Помимо стандартных вопросов, нужно ответить на вопрос: "Почему вы решили принять участие в волонтерском проекте?". Если ваш ответ не удовлетворит принимающую сторону, вы никуда не поедете.

Во-вторых, необходимо вступить в "Лигу", заплатив членский взнос плюс взнос, величина которого зависит от страны, куда запланирована поездка.

В-третьих, волонтер сам приобретает билеты и добирается до места назначения, хотя обещают расписать маршрут.

Думайте, прежде чем ехать!

Анастасия ГОНАКОВА.

КОЛОНКА ЮРИСТА

Автор рубрики Олег ВОЛЧЕК ждет ваших вопросов

Трудовой контракт

На какой срок заключается трудовой контракт? С кем заключается трудовой контракт? Как происходит увольнение по окончании контракта? Какие выплаты производятся по расторжению контракта?

А.П.Игнатович, Брестская обл.

Трудовой контракт заключается на срок от 1 до 5 лет.

Трудовой контракт может быть заключен со всеми работниками.

По истечении срока контракта работник может быть уволен.

При расторжении контракта работнику выплачивается заработная плата, компенсация, если не использован отпуск, другие выплаты, предусмотренные контрактом или коллективным договором.

Очередь на жилье

Как производится снятие с учета нуждающихся в улучшении жилищных условий?

Р.В.Лобановская, г.Жодино.

Граждане снимаются с учета нуждающихся в улучшении жилищных условий в случаях:

улучшения их жилищных условий, если в результате этого отпали основания состоять на учете;

выезда их на постоянное проживание в другой населенный пункт, за исключением случаев, если эти граждане состоят на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий в организации;

прекращения трудовых отношений с организацией, где они состояли на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий;

представления не соответствующих действительности сведений либо неправомерных действий должностных лиц, послуживших основанием для принятия на учет нуждающихся в улучшении жилищных условий.

Если вы считаете, что вас незаконно сняли с учета, данное решение может быть обжаловано председателю местного исполкома, в прокуратуру и в суд.

Общественное объединение «Правовая помощь населению» оказывает бесплатную правовую помощь малоимущим гражданам

(пенсионерам, инвалидам, одиноким и многодетным матерям, студентам, несовершеннолетним, безработным).
Если ваши права нарушены, обращайтесь к нам в приемную.

Предварительная запись по тел.:
8-0296-70-29-46, 8-0296-50-57-86.

Свидетельство о регистрации № 05/0077 выдано управлением юстиции Мингорисполкома 10.09.98 г.

Конфликт международного сообщества с Ираком близок к завершению. Режим Саддама Хусейна пал. История предоставила народу Ирака уникальный шанс построить новое демократическое общество. Тем интереснее ознакомиться с сенсационными фактами из недавнего прошлого этой ближневосточной страны. Тем более, что эти факты прежде практически нигде не публиковались. Мы предлагаем читателям "Народной воли" продолжение фрагментов книги "Ирак: от страха к свободе", изданной Государственным департаментом США. В некоторые факты трудно поверить, и невольно задаешься вопросом: неужели такое возможно в наше время?

Ирак: от страха к свободе

(Продолжение. Начало в №№65, 66)

За время правления Саддама Хусейна Ирак являлся государством-спонсором терроризма, продолжая свою давнюю политику обучения, политической поддержки и убежища разномастным террористическим организациям. Не удивительно, что Ирак стал единственной арабо-мусульманской страной, которая не осудила теракты, совершенные в США 11 сентября 2001 года. Фактически иракский режим публично отпраздновал массовое убийство более 3 тысяч человек на американской территории.

Связь с террористами

Показания перебежчиков из Ирака, дополненные сообщениями СМИ и других источников информации, указывают на существование в недавнем прошлом в этой стране широкомасштабной и активной программы подготовки террористов. Центр этой деятельности находится к югу от Багдада в районе под названием Салман Пак. В ряде телеинтервью в программе "Линия фронта" несколько бывших иракских военных рассказали, что Салман Пак представляет собой строго секретную базу подготовки террористов, где террористическому ремеслу обучались арабы как иракского, так неиракского происхождения. Вот что сообщил Сабах Ходада, служивший в 1982—1992 годах в иракской армии в звании капитана: *"Подготовка включает в себя отработку приемов захвата самолетов, поездов и автобусов вместе с находящимися в них людьми, закладку бомб в городах и убийства. Будущих террористов также учат, как готовиться к операциям с самоубийством. Например, их учат, как обвешаться взрывчаткой и взорвать себя в людном месте".*

По словам Ходады, неиракцев готовят отдельно от иракцев, и им дают строгий наказ не общаться и не встречаться с обучаемыми иностранцами. Специальная подготовка с отработкой навыков похищения людей и захвата транспортных средств проводилась иракскими разведывательными службами. В некоторых случаях, сообщил Ходада, небольшие группы проходили весьма специализированное обучение — например, изучали английский язык, фарси или иврит в рамках своей подготовки к "делу".

Ходада также подтвердил многочисленные сообщения в прессе о том, что на тренировочной базе даже имелся реактивный самолет "Боинг-707", который использовался для обучения приемам захвата авиалайнера, начиная от тайного проноса оружия на борт и заканчивая методами подавления сопротивления экипажа и запугивания пассажиров. После терактов в США 11 сентября 2001 года были получены разведданные, подтверждающие, что бежавшие из Афганистана террористы из "Аль-Кайеды" находились в Ираке.

Коррупция

Ирак Саддама Хусейна можно охарактеризовать как "предприятие", которое полностью находилось в его собственности. Коррупция не только пронизала всю систему государственного управления, но и практически всецело служила обогащению Саддама, его семьи и ближайших сторонников режима. Большая часть богатств Саддама была добыта в результате применения сложных схем контрабанды нефти вне предписанной ООН программы "Нефть в обмен на продовольствие", обложения продаж нефти скрытыми дополнительными налогами и валютных манипуляций. Все это, в конечном счете, приносило лично Саддаму и его режиму миллиарды долларов.

Согласно последнему докладу о всеобъемлющем исследовании этих незаконных источников доходов, опубликованному в сентябре 2002 года Коалицией за международное правосудие, за период с 1997 года Ирак ежегодно законным путем зарабатывал 6 млрд. долл. в рамках программы ООН "Нефть в обмен на продовольствие" и еще 2 млрд. долл. в год от контрабанды, взяток и других манипуляций с этой программой.

Эти деньги, которые должны были бы служить иракскому народу, использовались для личных нужд Саддама. Имеющиеся факты четко указывают на то, что этот диктатор "приватизировал" громадные природные ресурсы Ирака и использовал их для собственного обогащения и финансирования [illegible] наступательных вооружений.

По некоторым данным, личное состояние Саддама Хусейна превышало 6 млрд. долларов. Его семья и ближайшие сторонники жили внутри "стеклянного колпака" богатств и привилегий, который защищал их от всех тягот и невзгод, которые выпали на долю иракского народа за десятилетия войн, репрессий и погони за оружием массового поражения.

Одним из показателей экстравагантности и мании величия Саддама Хусейна является охватившая страну по его милости после окончания войны в Персидском заливе вакханалия "дворцестроительства". В Ираке насчитывалось более 40 дворцов и президентских резиденций, рассредоточенных по всей стране, в некоторых из которых, по сообщениям международных визитеров, была позолоченная сантехника, мраморные залы и даже водопады и озера сложной конструкции.

Вопреки утверждениям о том, что некоторые из этих комплексов предназначены для развлечения иракского народа, в действительности они служили исключительно Саддаму, его семье и любимым соратникам. Например, в апреле 1999 года в Ираке был торжественно открыт расположенный в 136 километрах от Багдада дворцовый комплекс Саддамиат аль Тартара со спортивными площадками, луна-парком и более 600 домами, доступ в который был открыт только государственным чиновникам.

Наглядным примером болезненного отношения правящего режима к упрекам в роскоши и излишествах служат сообщения оппозиционных источников о том, что один из архитекторов, возводивших президентские дворцы на родине Саддама, в городе Тикрите, был казнен лишь за то, что посмел рассказать своим друзьям о роскоши этих дворцов.

Курс на войну

Саддам Хусейн обрел всю полноту власти в Ираке в результате путча 1979 года. Он сразу же привел свою страну к катастрофе и кровопролитию восьмилетней войны с Ираном. В результате авантюризм Саддама стоил жизни более 300 тыс. иракцам при общем числе погибших, превышающем один миллион человек, и обременил Ирак непосильными долгами, общая сумма которых может превышать 60 млрд. долларов.

Невзирая на свой впечатляющий провал в попытке достижения единственной военной цели против Ирана и стремясь взять под свой контроль нефтяные ресурсы Персидского залива, Саддам вновь предпочел безрассудно пролить кровь и разбазаривать богатство своего народа. В августе 1990 года он вторгся в Кувейт и угрожал дальнейшей агрессией против Саудовской Аравии и других государств Персидского залива. Международная коалиция государств одержала победу над его войсками и освободила Кувейт в результате войны в Персидском заливе 1991 года, но эти семь месяцев оккупации продемонстрировали всему миру жестокий характер иракского режима. Длинный перечень ужасных историй об иракской оккупации Кувейта позволяет провести мрачные параллели с пытками и убийствами в самом Ираке, о которых сообщается в сегодняшних докладах правозащитных организаций. Один кувейтец, который остался в Кувейте, чтобы сопротивляться оккупантам, охарактеризовал иракские силы безопасности просто как "машину для убийств".

Более 1,5 млн. человек — примерно две трети довоенного населения Кувейта — были принудительно высланы из страны. Когда они вернулись вместе с коалиционными силами, они обнаружили свою страну разграбленной и сожженной, поскольку иракские оккупанты дочиста разворовывали все попадавшиеся им здания, включая школы, библиотеки, больницы и музеи. Прежде чем иракские вооруженные силы были побеждены и изгнаны, они успели разрушить и разграбить всю страну.

Экологические преступления

Саддам не удовлетворился разграблением соседней страны — он также осуществлял крупномасштабное и бессмысленное уничтожение окружающей среды. Так, в феврале 1991 года на завершающей стадии войны в Персидском заливе иракские вооруженные силы подожгли более 1100 нефтяных скважин в Кувейте, совершив тем самым, быть может, один из наиболее эффектных актов преднамеренного уничтожения экономики и окружающей среды в истории человечества. Это были не действия бесчинствующих или недисциплинированных войск, а тщательно спланированная операция, при которой в устья скважин закладывалась взрывчатка, все взрывчатые заряды подключались к центральным детонаторным блокам и обкладывались мешками с песком, чтобы направить силу взрыва внутрь скважин для увеличения разрушительного эффекта.

После того как пожары на скважинах были потушены, эксперты подсчитали, что горящие скважины выбросили в атмосферу более 5 тыс. тонн сажи, от 1 до 2 млн. тонн двуокиси углерода, 9 тыс. тонн двуокиси серы и неопределенное количество ядовитых химических веществ. Сообщалось о черных дождях в Турции, черный снег выпал в предгорьях Гималаев.

Саддам не ограничился поджогом нефтяных скважин, а приказал открыть вентили на трубопроводах, в результате чего в воды Персидского залива вылилось от 4 до 11 млн. баррелей нефти, что стало, безусловно, крупнейшей утечкой нефти в море из всех когда-либо зарегистрированных. На поверхности моря образовалось нефтяное пятно длиной 40 и шириной 12 километров. Нефть покрыла более 1300 километров береговой линии в Кувейте и Саудовской Аравии и стала причиной гибели от 15 до 30 тыс. морских птиц.

(Окончание следует.)

ДАЙДЖЕСТ

В Вильнюсе участники митинга потребовали отставки президента

Отставки президента Литвы Роландаса Паксаса и министра внутренних дел Юозаса Бернатониса потребовали участники митинга, состоявшегося перед зданием канцелярии главы государства. Примерно две тысячи людей разного возраста по призыву организации молодых консерваторов Литвы собрались на гражданскую акцию "Зажги свечку у канцелярии президента". Митингующие протестовали против отставки мэра Вильнюса Артураса Зукаса, обвиняли власти за то, что они якобы ограничивают волю избирателей и гражданские права жителей. Некоторые участники акции держали плакаты с оскорбительными надписями в адрес президента. В Литве в последние дни возникла волна недовольства по поводу того, что на прошлой неделе мэром Вильнюса избран представитель правящей Социал-демократической партии Гедиминас Павиржис, а представитель оппозиционного Союза либералов Зукас лишился этого поста.

Армия Грузии начала переход на стандарты управления НАТО

Подготовка программы постепенного перевода вооруженных сил на стандарты НАТО начата Министерством обороны Грузии. "В связи с этим представители Агентства стандартизации НАТО проведут в Тбилиси 22—26 апреля семинар, на котором грузинскому генералитету будут доведены требования, предъявляемые альянсом к деятельности Вооруженных сил, а также варианты внедрения натовских стандартов", — сообщил в понедельник источник в Минобороны Грузии. В свою очередь начальник Координационного штаба программы НАТО "Партнерство ради мира" Генштаба ВС Грузии вице-полковник Ираклий Баткуашвили заявил, что "в связи со стремлением страны вступить в Североатлантический альянс предстоит поэтапно перейти с принятых в нашей армии принципов планирования, связи, управления, и так далее, на натовские принципы и стандарты". Грузия заявила о стремлении вступить в НАТО на пражском саммите альянса в ноябре 2002 года.

Возле посольства США в Кабуле прозвучал мощный взрыв

В столице Афганистана Кабуле недалеко от посольства США и расположения миротворческих сил прозвучал мощный взрыв. Как полагает обследовавшая место происшествия полиция, взрыв мог быть вызван ракетой, запущенной с восточных окраин города. Пока не ясно, достигла ли ракета намеченной цели. Кроме того, афганские власти сообщили, что на востоке страны взорвалось начиненное взрывчаткой такси, в котором находились четыре человека. Все они погибли. Находившиеся в машине два неидентифицированных пакистанца и гражданин Йемена, по-видимому, планировали осуществить теракт. Автомобилем управлял бывший офицер разведки талибского правительства Бача Малкхуи.

В результате падения автобуса в ущелье погиб 21 школьник

На севере Греции школьный автобус упал в ущелье, в результате чего погиб 21 ребенок и еще 23 ранены. Катастрофа произошла примерно в 350 километрах от Афин на извилистой горной дороге. Автобус упал с высоты около 90 метров в усеянное камнями ущелье. В автобусе находились 49 человек, в том числе водитель и два учителя. Возраст пострадавших детей — от 14 до 16 лет. Они возвращались с экскурсии в Афины в свою школу, до которой оставалось проехать около 70 километров.

По предварительным данным, автобус потерял управление в тот момент, когда водитель пытался объехать выпавшие из грузовика бревна. Пока не ясно, двигался ли грузовик навстречу или следовал перед автобусом. Катастрофа произошла в сумерках на печально знаменитом узком извилистом участке национальной автомагистрали. Судя по телерепортажам, автобус практически разрушен.

На Кубе казнены трое угонщиков парома

Вынесенный трем угонщикам приговор кубинского суда был затем подтвержден Верховным трибуналом и Государственным советом Кубы. Террористы захватили паром, ходивший в Гаванском заливе, утром 3 апреля и немедленно потребовали, чтобы судно, на борту которого было около 40 человек, шло к берегам США. В случае неподчинения они грозили выбросить пассажиров парома за борт. Днем 3 апреля на судне кончилось горючее и паром стал медленно дрейфовать в направлении побережья Флориды. Тогда представители кубинских властей вступили с угонщиками парома в переговоры и убедили их согласиться на то, чтобы паром отбуксировали в порт Мариэл, расположенный чуть западнее Гаваны. Власти Кубы были готовы отдать приказ о штурме парома, если бы с террористами не удалось договориться мирно.

Днем 3 апреля угонщики отпустили трех пассажиров судна, чувствовавших себя нехорошо, — двух женщин и мужчину. После этого власти заявили, что применят силу, если ситуация с заложниками станет критической, и это предупреждение напугало террористов. Паром вернулся в Гавану под конвоем крейсеров кубинской береговой охраны. Захватившие паром люди сдались кубинским властям.

По числу смертных казней в мире лидируют Китай, Иран и США

Правозащитная организация Amnesty International обнародовала данные своего последнего исследования проблемы смертной казни в мире. Данные гласят, что за последний год в мире было казнено по меньшей мере 1526 человек, 80 процентов из которых подвергли насильственной смерти в Китае, Иране и США. По имеющимся у организации сведениям, в Китае казнили 1060 человек, в Иране — 113, в США — 71.

Латвийский Сейм запретил негражданам участвовать в референдуме по ЕС

Латвийский сейм отклонил предложения левых фракций разрешить постоянным жителям страны-негражданам участвовать в предстоящем 20 сентября референдуме о вступлении Латвии в Европейский Союз. Депутаты правых партий при этом сослались на Конституцию Латвии. Как заявила коллегам депутат от правящей партии "Новое время" Солвита Меллупе, согласно основному закону, "суверенная власть принадлежит народу Латвии, а народ — это граждане".

АСОБА

Як Алесь Пушкін «штурмуе» Белакаменную

Аляксандр Пушкін пісаў у свой час вершы, паэмы, аповесці, раманы. Алесь Пушкін ладзіць персанальныя выставы. Не толькі на сваёй малой радзіме, у вёсцы Бобр Крупскага раёна, але і за мяжой. Адну з такіх выстаў Алесь Пушкін вырашыў правесці ў Маскве. Мае яна вельмі цікавую, нават крыху правакацыйную назву — "А. Пушкин и его Беларусь". Яна працуе да 20 красавіка.

Беларускі мастак спадзяецца выклікаць сваімі творамі ўвагу спешчаных маскоўскіх "гурманаў". Ды і зарабіць крыху грошай ён не супраць. Арганізаваць выставу ў расійскай сталіцы беларускаму Пушкіну дапамаглі добрыя людзі — як мясцовыя, крупскія, з якімі побач жыве мастак, так і беларусы, што пражываюць у Маскве.

Але размова наша з А.Пушкіным пачалася не з тэмы мастацтва...

— Алесь, ты даслаў у рэдакцыю шмат фотаздымкаў, на якіх цалуеш ручкі маскоўскім прыгажуням — наведвальніцам тваёй выставы на Варшаўцы. Скажы, калі ласка, жонка не раўнуе?

— Жонка дазволіла мне гэты піяр. Я сказаў ёй: "Яначка, трэба пацярпець!". Ведаеш, у Беларусі зараз б'юць дубінкамі на вуліцах. Па тэлевізары паказваюць розныя жахі пра тое, як у Мінску разганяюць дэманстрантаў. І як забіваюць у Іраку. А я — на кантрасце — стаўшы на калена, цалую рукі маскоўскім красуням...

— Хто наведвае тваю выставу?

— На адкрыцці бачыў многіх землякоў, якіх хвалюе лёс Бацькаўшчыны. Яны ў свой час ладзілі ў расійскай сталіцы канцэрты Андрэя Мельнікава і Віктара Шалкевіча, сустракалі Сямёна Домаша. Сюжэт пра маю выставу, дарэчы, быў пракручаны па маскоўскім сталічным тэлебачанні.

— Але штосьці прамаўчалі цэнтральныя каналы саюзнай нам дзяржавы, для якіх ты, мусіць, — апазіцыянер. Ці не бачыш у гэтым маўчанні нейкі палітычны падтэкст?

— Паведамленні з запрашэннем на выставу мы дасылалі на ўсе каналы, уключаючы РТР і ГРТ. Паўла Шарамета, напрыклад, запрашаў персанальна. Але ніхто з іх не прыйшоў. Магчыма, не дазволіла іх кіраўніцтва. Толькі Андрэй Еўдакімаў з канала "Культура" здымаў на выставе невялічкі матэрыял для сваёй праграмы.

— Калі глядзіш твае здымкі з Масквы, заўважаеш, што вы там часта гарцавалі з бел-чырвона-белым сцягам. Нават на ўваходзе ў галерэю вісяць два сцягі. Ці не чапляецца з гэтай нагоды да вас маскоўская міліцыя?

— Ды не. Падобна на тое, што яны нават не ведаюць наш сцяг...

— Кажуць, ты спрабаваў узяць штурмам беларускую амбасаду ў Маскве?

— Я проста хацеў запрасіць нашага амбасадара Уладзіміра Грыгор'ева на сваю выставу. Мяне доўга трымалі на ганку амбасады, разглядваючы праз відэакамеру. Потым раз'юшаны жаночы голас прапанаваў мне даслаць сваю інфармацыю амбасадару па факсе і паведаміў, што амбасадар не прымае без папярэдняй дамоўленасці. А яшчэ, што маё прозвішча нікому нічога не гаворыць. Я вырашыў сесці на тэлефон. Пасля працяглага "футбола" ад аднаго чыноўніка амбасады да другога ўсё ж такі трапіў у будынак. Запрашэнне сваё перадаў, але ўражанне ад "дыпламатычнага" прыёму ў мяне засталося не самае лепшае.

— Адыходзячы ад тэмы выставы ў Маскве, скажы, калі ласка, як ты ставішся да так званага Усебеларускага сходу інтэлігенцыі, які прайшоў нядаўна ў Мінску?

— Я быў дэлегатам і скажу, што адбылося тое, чаго мы баяліся. Сход застаўся, на мой погляд, звычайным пратакольным мерапрыемствам. Рэальнага ўплыву на грамадскае і палітычнае жыццё краіны гэты ён не зрабіў. Гэта ж можна сказаць і пра святкаванне Дня Волі. Апазіцыянеры ўсё падзялілі — і Курапаты, і Дзяды, і Дзень Волі... Патрэбны новыя людзі, іх, напэўна, нарадзіць само жыццё. Я асабіста чакаю часу "Ч"...

— Што гэта за час "Ч"?

— Гэта магчымае абвастрэнне сітуацыі ў краіне. Не проста паўзучая інкарпарацыя Беларусі ў склад Расіі, а калі будзе, напрыклад, агучана афіцыйнае паведамленне пра тое, што заўтра ўводзіцца расійскі рубель, ці адбудзецца рэферэндум аб працягу паўнамоцтваў А. Лукашэнкі...

— Дарэчы, калісьці ты збіраўся ўзначаліць антыўрадавую дэманстрацыю на кані, трымаючы над галавой рыцарскі меч. Не адмовіўся ад гэтай ідэі?

— Гэта было даўно, у 1990 годзе. Я тады дамовіўся ў Ратамцы пра арэнду каня, заплаціў нават 25 рублёў. Але потым чалавек, з якім я дамаўляўся, раптам зразумеў, што арэнда яго каня будзе звязана з акцыяй святкаванння Дня БНР. Ён вельмі спужаўся і даў мне ад варот паварот. Зараз, кажучы шчыра, мне гэтым займацца не вельмі цікава. Зусім іншыя часы. Раней, калі я пачынаў свой перформанс, мог увесь інстытут вываліць на вуліцу. А сёння? Цяпер людзей не выцягнеш на дэманстрацыю: паглядзі, якія рэдзенькія купкі выходзяць пратэставаць. Ты памятаеш, колькі выйшла на вуліцу 9 верасня 2001 года, калі нас надурылі з прэзідэнцкімі выбарамі?..

— Дарэчы, які наступны перформанс рыхтуеш?

— Не прыйшоў час гаварыць! Даведаешся, калі наступіць час "Ч".

— Я чытаў, што ты служыў у Афганістане. Гэта праўда?

— Так. У 181-м верталётным палку.

— Але твой вобраз не супадае з іміджам "афганца". Як табе ўдалося захаваць мяккасць і інтэлігентнасць?

— Усе мае сябры, калі мы вярнуліся адтуль, цягнулі мяне на розныя сходы. Але я не хадзіў. Я не хачу рабіць з Афганістана бізнес, як зрабілі шмат хто з маіх былых таварышаў па службе. Некаторыя з іх зараз паспяхова гандлююць гарэлкай, цыгарэтамі. Я пытаўся ў іх: чаму вы заўсёды дзейнічаеце заадно з урадам? Чаму вы разам з тымі людзьмі, якія вас учора пасылалі ў пекла, а сёння кідаюць костку — розныя льготы, кватэры, машыны, халадзільнікі, відэамагнітафоны?

Мяне заўсёды здзіўляла, што большасць "афганцаў" хочуць застацца імі да канца жыцця. Многія з іх, скажу адкрыта, спекулююць сваім "афганствам". Я ж лічу, ім лепш стаць добрымі настаўнікамі, урачамі, мастакамі, будаўнікамі.

Я сам, дарэчы, ніколі не кідаўся на нейкую костку, таму, напэўна, і не стаў прафесійным "афганцам". Наогул, чым ганарыцца? Тым, што я заражаў НУРСы ў касеты ці чапляў бомбы, якія потым скідвалі на галовы іншых людзей? Ганарыцца тым, што я быў акупантам на чужой зямлі?

— Ці праўда, што, вярнуўшыся дамоў з таго пекла, ты адмовіўся ад усіх ільгот?

— Праўда. Яшчэ ў 1991 годзе. Больш таго, я вярнуў свой ваенны білет і ўсе медалі са словамі: "Дзякуй, але я не магу гэта трымаць. Таму што заўтра, можа, вам захочацца пасляць нас "выконваць інтэрнацыянальны доўг", напрыклад, у Эстонію!" Чатыры сотні іншых "афганцаў" тады сядзелі моўчкі... Нядаўна я забраў свой ваенны білет з ваенкамата. А так 11 гадоў быў, можна сказаць, пацыфістам.

— Неяк ты сказаў пра сябе: дурны-дурны, але хітры. Што, ты сапраўды такі?

— Гэта таксама своеасаблівы піяр. Павінен жа займацца самарэкламай адзін з тысяч вясковых правінцыяльных мастачкоў, — такіх, як я.

— Няўжо ты лічыш сябе адным з тысяч "вясковых правінцыяльных мастачкоў"?

— Канешне. Паспрабуй зразумець мяне. Я не лічу сябе выдатным мастаком. Такіх, як я, — процьма! Але ёсць толькі адзін, чый лёс склаўся гэтак цікава. Я хачу падкрэсліць: мая характэрнасць як мастака ў тым, што ў маім лёсе, як у кроплі вады, адлюстравалася ўся постперабудовачная Беларусь. З яе галоснасцю, з усімі мітынгамі і маніфестацыямі, з асуджэннем мяне на ўмоўны тэрмін пасля перформансу з выкідваннем гною побач з ганкам будынка Адміністрацыі прэзідэнта і г.д.

— Яшчэ ўспомніў: хтосьці сказаў, што ты — адзін з тых людзей, на якіх трымаецца свет. Згодны з гэтым сцвярджэннем?

— Гэта быў мой сябра Юрась, з якім мы ў свой час заглядаліся на адну дзяўчыну. Неяк у канцы 80-х я збіраўся зрабіць самаспаленне, але ён мне напісаў ліст памерам у сшытак, які я захоўваю і зараз. Ён пераканаў мяне, што не трэба гэтага рабіць, што мне трэба сябе берагчы. І што прыйдзе час, калі я буду патрэбны грамадству, Беларусі.

— Каб быць бліжэй да народа, ты, як і раней, жывеш у Бабры?

— А дзе ж яшчэ... Я хачу зарабляць у Варшаве, Германіі, Маскве, Мінску. Але жыць хачу ў Бабры. Гэта мой лёс...

Алесь СІЛІЧ.

Даведка «Народнай волі»

Алесь Пушкін

Нарадзіўся 6 жніўня 1965 года ў мястэчку Бобр Мінскай вобласці, дзе жыве і зараз. Бацька — электрык, маці — рабочая леспрамгаса. Выхаванец рэспубліканскага каледжу мастацтваў і Беларускай акадэміі мастацтваў. Упершыню наладзіў выставу сваіх твораў у Віцебску ў 1991 годзе. Мастацтвам перформансу займаецца з 1989 года, самы гучны — "Тачка для прэзідэнта" 21 ліпеня 1999 года, за якую атрымаў 2 гады зняволення ўмоўна. Адрэстаўрыраваў больш за 2,5 тысячы квадратных метраў беларускага барока, зрабіў шэраг новых фрэсак у барочным стылі — "Святы Антон Падуанскі", "Святая Цэцыля", распісаў царкву ў сваёй роднай вёсцы.

Працаваў як сцэнограф у Беларускім нацыянальным акадэмічным тэатры імя Якуба Коласа ў Віцебску, удзельнічаў у пастаноўках "Кароль Лір" Шэкспіра, "Фрэкен Жулі" Стрындберга, "Палкоўніку ніхто не піша" Маркеса і г.д.

Пасля таго, як з-за ціску ўлад была зачынена яго прыватная галерэя сучаснага мастацтва ў Віцебску, зарабляе на жыццё выставамі, пераважна за межамі Беларусі — у Германіі, Расіі і гэтак далей.

ПАМЯЦЬ

Уганаруем Міндоўга, заснавальніка нашай старажытнай дзяржавы

Сёлета прыпадае знакамітая дата — 750-годдзе каранацыі вялікага князя Наваградскага Міндоўга на караля нашай старажытнай дзяржавы. У XIII стагоддзі пра гэтага мужнага ваяра гаварылі ў замках галіцка-валынскіх, мазавецкіх, менскіх, полацкіх, пскоўскіх і наўгародскіх князёў, лівонскіх магістраў, у ірландскіх кляштарах ды ў рэзідэнцыях рыжскіх біскупаў і рымскіх першасвятароў. Імя Міндоўга часта сустракаецца ў рускіх, беларускіх летапісах і лівонскіх хроніках XIII—XVI стагоддзяў.

Працяглы час гэтая гістарычная асоба была вядомая хіба толькі некаторым навукоўцам, якія мелі Міндоўга за чужынца-заваёўніка, што нібыта захапіў уладу ў Наваградскім княстве. Да ўвагі не прымалася летапіснае сведчанне пад 1235 годам пра Міндоўга — тагачаснага ваяводу наваградскага князя Ізяслава. Даследчыкі не задумваліся, чаму ў Наваградку непадалёк ад велічнага замка ўзвышаецца гара, якую здаўна называюць "магілай Міндоўга". Знакаміты гісторык Кіркор пісаў, што "гэты курганны насып сведчыць пра любоў і пашану" наваградцаў да Міндоўга. Паважалі гэтага князя і пінчане. Яшчэ нядаўна на ўскраіне Пінска, побач са славутым Ляшчынскім манастыром, узвышаўся названы "магілай Міндоўга" курган, які цяпер можна ўбачыць толькі на малюнку Напалеона Орды ды на старых фотаздымках.

Можна ўпэўнена сцвярджаць, што Міндоўг заслужыў велічныя помнікі нейкай надзвычайнай справай. То магла быць пераможная бітва ягонага войска з Батыевай ардой, пра што згадваецца ў летапісах. Менавіта тады Міндоўгава ратнае ўмельства, якое не раз выкарыстоўвалі полацкія, менскія і наваградскія князі, паслужыла і дзеля абароны нашых земляў ад арды. І калі шмат якія гарады на ўсход і на поўдзень ад Прыпяці былі зрабаваныя і спапялёныя, то нашыя Гомля, Тураў, Наваградак, Пінск, Берасце засталіся квітнець і не спазналі мангольскага прыгнёту.

Ваярскае ўмельства Міндоўга годна ацанілі наваградскія феадалы: у 1246 годзе яны запрасілі яго на княжанне. На гэтай пасадзе Міндоўг паказаў сябе абачлівым палітыкам. Тады, у сярэдзіне XIII стагоддзя, Наваградскаму княству сталі пагражаць галіцка-валынскія князі, якія схаўрусаваліся з татара-мангольскімі ханамі. А на ўзбярэжжы Балтыйскага мора, у Ніжнім Панямонні і ў Падзвінні, набіралі сілу крыжакі. У такіх умовах наваградскія феадалы прынялі адзіна правільнае рашэнне: далучыць сваю дзяржаву да антыардынскай кааліцыі еўрапейскіх краін.

Выкананне такіх адказных дыпламатычных і палітычных задач было даручана Міндоўгу. Пра станоўчы вынік гэтай місіі яскрава сведчыць була папы Інакенція IV ад 17 ліпеня 1251 года, якою рымскі першасвятар прыняў Міндоўга за "сына святой Рымскай царквы", а ягоную дзяржаву "на ўласнасць святога Пятра". Папа ў сваёй буле тытулаваў Міндоўга каралём, а ягоную дзяржаву каралеўствам — "Regnum". На пачатку ліпеня 1253 года ў Наваградку біскуп Кульмскі Гейндрых урачыста каранаваў вялікага князя Міндоўга на караля.

Дык з Божай дапамогай — за працу, каб мы былі вартыя нашых славутых продкаў!

Грамадскі Нацыянальны камітэт святкавання 750-х угодкаў каранацыі Міндоўга, вялікага князя Наваградскага княства, на караля нашай старажытнай дзяржавы.

Тони Блэр озвучил британского премьера в «Симпсонах»

Премьер-министр Великобритании Тони Блэр принял участие в озвучивании мультсериала "Симпсоны". Об этом сообщил пресс-секретарь премьера. По его словам, Блэр является горячим поклонником сериала и согласился выделить время, чтобы озвучить рисованного британского премьера, который появляется в серии об отпуске семейства Симпсон в Великобритании. Как объяснил пресс-секретарь, это привлечет туристов в Великобританию, так как "Симпсонов" смотрят тысячи людей по всему миру, и, озвучивая сериал, Блэр в первую очередь думал о поднятии престижа страны.

Народная Воля
15 КРАСАВІКА 2003 г.

ФОЛК-ДЫСКАТЭКА

«Стары Ольса» навучыць вас і піва піць, і танчыць

Сёння ў сталічным клубе "Тунэль" незвычайная вечарына. Тамадой будзе вядомы гурт "Стары Ольса". З гэтай нагоды я сустрэўся з лідэрам фолк-групы Зміцерам САСНОЎСКІМ:

— У нас было некалькі падстаў, каб зладзіць не проста дыскатэку, а сярэднявечную. Мы хацелі аднавіць дух беларускага застолля той далёкай пары. Вы можаце ўявіць карчму, дзе можна не толькі піва выпіць (у нас будзе толькі беларускае), але і ўволю патанчыць, павесяліцца.

На гэтай дыскатэцы мы збіраемся вучыць моладзь сярэднявечным танцам. На многіх канцэртах хлопцы і дзяўчаты хочуць, але не могуць танчыць, таму нас даўно прасілі зрабіць нешта такое, дзе можна было б проста "адарвацца".

— На які ўзрост Вы разлічваеце?

— На дыскатэку збіраюцца прыйсці людзі большасцю ад 18 да 30 гадоў. Калі казаць пра канцэрты, то, напрыклад, на ўласнае трохгоддзе мы падрыхтавалі праграму, разлічваючы на моладзь, але ў зале, што вельмі здзівіла, было шмат сталых людзей. Таму атрымалася нестыкоўка. Мы спачатку паставілі павольнае, каб моладзь адпачыла, а потым хуткае, каб моладзь "адарвалася", і гэта вельмі не задавальняла больш старэйшых. А наогул, на нашыя канцэрты ходзяць людзі розных узростаў.

— Музыку якіх стагоддзяў мяркуеце выконваць?

— З XIII па XVII, часы Вялікага княства Літоўскага.

— Як узнікла ідэя стварыць гурт? У Беларусі шмат фолк-гуртоў.

— Справа ў тым, што гэта з цяжкасцю можна назваць фолкгуртом. Першы раз мы выступілі ў верасні 99-га на адкрыцці свята беларускага пісьменства ў Полацку, на плошчы ля помніка Скарыне. А ідэя ўзнікла з наступнага. Калі я жыў у Латвіі і вучыўся ў музычнага майстра, то калекцыяніраваў старадаўнія інструменты, рэстаўрыраваў, а потым сам на іх іграў. У Полацкім міжнародным археалагічным летніку, куды мяне запрасілі іграць, патрэбны быў барабаншчык, потым з'явіўся лірнік, а з часам і ўсе астатнія. Першапачаткова ідэя ўзнікла з таго, каб іграць разам на старых інструментах, і ўжо тады адразу мы вырашылі іграць не проста фольк, а ваярскі фолк, які ігралі, спявалі і танцавалі беларускія гараджане і шляхта. Гэта ў многім супадае з фальклорам, таму што ў беларускім фолку вельмі шмат засталося гістарычных твораў, паданняў. Наша мэта — аднавіць гучанне інструментаў, аранжыровак і музыкі беларускага горада. Вялікую частку рэпертуару складае музыка беларускіх замкаў, у тым ліку беларускіх лютністаў, "Полацкага сшытку" і "Віленскага сшытку".

— У якіх краінах выступалі?

— Па-першае, у краінах, якія ўваходзілі ў склад Рэчы Паспалітай. Гэта Літва, Латвія, Польшча. Сёлета едзем у Эстонію. Таксама ігралі ў Германіі, Расіі, на Кіпры і ў іншых краінах.

— Дзе публіка лепш прымае нашу музыку?

— Усюды нармальна: за мяжой таму, што гэта экзотыка, а ў Беларусі таму, што гэта наша жывая, ваярская музыка.

— На канцэрты ходзіць толькі беларускамоўная моладзь?

— Я б не сказаў. Хутчэй пяцьдзесят на пяцьдзесят.

— Як Вы ставіцеся да сучаснай русіфікацыі краіны?

— Кепска. Мы займаемся адраджэннем спадчыны і іграем старадаўнюю музыку. Калі ж улічваць, што беларуская мова нашмат старэйшая за рускую, то адназначна — мы за беларускую. Унутры гурта размаўляем толькі па-беларуску.

— Вы стараецеся неяк прапагандаваць мову?

— На ўсіх канцэртах размаўляем толькі па-беларуску. Нават у Варшаве вялі канцэрт на беларускай мове. Акрамя таго на старабеларускай мове зачытваем урывак са статута Вялікага княства Літоўскага ў кампазіцыі "Статут ВКЛ".

— Якія ў Вас адносіны з дзяржаўнымі СМІ?

— Радыё — самы жахлівы наш пірат. Кожны дзень чую па ім музыку гурта. Ужо не ведаем, што рабіць: ці то ў суд падаваць, ці да юрыста звяртацца, бо дзяржаўнае радыё абсалютна не спасылаецца на нас, мала таго — некаторыя праграмы зрабілі афіцыйнай музычнай застаўкай свайго эфірнага часу нашу музыку, напрыклад "Сельскі час". Тройчы НТБ крала ў нас музыку. Рэклама фільма "Анастасія Слуцкая" зроблена пад нашу кампазіцыю, хаця мы не давалі згоды...

— У Вас у асноўным інструментальная музыка, а як наконт вакалу?

— У чацвёртым альбоме, які мы зараз пішам у Гомелі, будзе шмат песняў.

— Вы будзеце прымаць удзел у праекце "Легенды Вялікага Княства-2"?

— Канечне, у маі мы запісваем тры кампазіцыі для "Легенд-2".

Павел АРЦЮШКЕВІЧ.

ЛЮБОПЫТНО

Метатель ножей попал в голову помощницы

Рекордсмен в метании ножей ранил свою ассистентку в голову в прямом эфире утреннего шоу британской телекомпании.

Как сообщается, рана оказалась простым порезом, девушка нормально себя чувствует и выздоравливает.

23-летний циркач Джейд Хенсон теперь должен искать новую помощницу, поскольку пострадавшая отказалась дальше работать с ним.

Волшебная краска

В свое время моющиеся обои произвели революцию в дизайне наших квартир, однако о самомоющейся облицовочной краске мы пока и не мечтали.

Идея создания специальной краски, которая отторгает грязь и отчищается под каплями дождя, была подсказана авторам новой разработки природой. Ученые заметили, что листья лотоса — растения, живущего в воде, — всегда остаются сухими. С них вода стекает "как с гуся".

Австралийские ученые из Сиднейского университета разработали синтетическую полимерную добавку к краске, которая имитирует свойства листьев лотоса. Авторы разработки считают, что краску можно будет применять не только для покраски зданий, но и для автомобилей, знаков дорожного движения, на детских площадках и так далее.

У рамках праекта «Кінафармат 4х4»

З 17 па 20 красавіка ў чатырох мінскіх кінатэатрах — "Аўрора", "Бярэсце", "Мір" і "Перамога" — пройдзе паказ фільмаў "Эксперымент", "Жыццё запаветнае", "С.О.С." і "Чалавек без мінулага". Ён пройдзе ў рамках праекта "Кінафармат 4х4" унітарнага прадпрыемства "Кінавідэапракат" Мінгарвыканкама.

Карціна "Эксперымент" нямецкага рэжысёра Олівера Хіршбігеля была адзначана прызам за рэжысуру на Манрэальскім міжнародным кінафестывалі, а выканаўца галоўнай ролі Морыц Бляйбтрой быў прызнаны ў 2001 годзе найлепшым еўрапейскім акцёрам па выніках апытання СМІ.

Фільм распавядае пра тое, як 12 чалавек падчас навуковага эксперыменту добраахвотна становяцца на два тыдні зняволенымі турмы, а восем — наглядчыкамі. Задача першых — выконваць правілы турэмнага рэжыму, другіх — падтрымліваць парадак. Але нечакана эксперымент выходзіць з-пад кантролю.

Юлія ЦЯЛЬЦЕЎСКАЯ, БелаПАН.

15
красавіка

АЎТОРАК
Усх. 6.09 Зах. 20.12
Даўж. дня 14.03
Поўня
16 красавіка

Сёлета спаўняецца 165 гадоў з часу заснавання газеты «Могилевские губернские ведомости» (1838—1917)

Чытайце нас у Інтэрнеце http://nv.promedia.by

БЫЛО...

...И разрядили револьверы в уже недвижимую жертву

...В 1955 году закончив юрфак университета, я по распределению стал работать старшим следователем городского управления внутренних дел. Перед тем в тех же 50-х было крупное сокращение сотрудников МГБ, которых в основном переводили на службу в милицию. В управлении, куда я был назначен, начальник и большинство оперативных работников оказались бывшими энкавэдистами-эмгэбистами. Среди них был и оперуполномоченный уголовного розыска старший лейтенант милиции Фока Атаманчук (фамилия мной изменена. — **И.К.**).

Сослуживцы рассказывали страшные и, казалось бы, невероятные истории о своей прежней "службе". Я не слабонервный человек, но после этих рассказов меня преследовали кошмарные сны. Атаманчук поведал нам, что в свое время служил в подразделении НКВД, которое занималось этапированием заключенных, а затем их расстрелами. То есть являлся *палачом*. Не стесняясь, он подробно описывал, как в 1937 году участвовал в этапировании в Сибирь жены осужденного, а затем расстрелянного Маршала Советского Союза М.Тухачевского. Не умолчал и об одном из своих "обычных подвигов", который поверг меня в ужас.

...Отряд Атаманчука был прикреплен к тюрьме. В дневное время "служивые" пьянствовали, спали. А ночью в лесу расстреливали осужденных. Перед этим в камере смертнику заламывали руки за спину, связывали их веревкой, всовывали в рот кляп, после чего выводили во двор тюрьмы. Там стояли грузовые бортовые автомобили без тентов. Обреченным веревками связывали ноги и, как дровами, заполняли кузова доверху.

В автобус садились вооруженные револьверами палачи со старшим во главе и направлялись в лес. За ними следовали автомобили со смертниками.

В одну из ночей по тому же "сценарию" энкавэдисты прибыли в лес, выбросили смертников на землю, из револьверов произвели выстрелы в головы, после чего собирались сбросить трупы в заранее вырытые рвы.

Старший группы имел при себе список жертв. И при пересчете одного трупа не хватило. Вновь пересчитали — картина та же. Возникла паника...

Каратели знали, что если хотя бы один смертник останется в живых, то их всех ждет та же участь, что и казненных. Строились версии, что, возможно, в пути следования у смертника развязалась на руках веревка и ему удалось совершить побег. А может, и просто выпал из кузова.

Решили тщательно осмотреть дорогу, по которой ехали в лес. Ночь была не очень темной. Проехали несколько километров и увидели в кювете что-то белое. Обнаружили связанного по рукам и ногам, лежавшего лицом вверх, смертника с кляпом во рту. Все, как один, энкавэдисты выхватили револьверы и разрядили их выстрелами в и без того недвижимую жертву.

...Нет, не надо нам твердить, как в былые времена, о величии созданной большевиками "самой справедливой и человечной страны в мире" — былого СССР. На костях, на крови миллионов своих же сограждан держалось то зловещее "величие".

Игорь КОРЖ, житель Минска.

Рекламу не обязательно доставлять в редакцию, ее МОЖНО вместе с гарантийным письмом заказать по факсу:
(017) 206-69-04.
Телефон для справок: (017) 206-69-06.

Вторник, 15 апреля

БТ

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.00 Новости.
06.10, 07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.10 "Линия защиты". Сериал.
09.10 "Тайны Ниро Вульфа". Сериал.
10.00 Існасць. Духовная программа.
10.25 "Есть только миг..." Владимир Семёнов.
10.50 Путешествие дилетанта. "Красное — поэтическое вдохновение М.Богдановича".
11.05 "Королева сердец". Сериал.
12.15 Добрый день, Беларусь!
13.00 Худ.фильм **"Донская повесть".**
14.35 Добрый день, Беларусь!
15.20 "Самая плохая ведьма". Сериал для детей.
15.45 5 чудес.
15.55 "Это классно!" Молодежный сериал.
16.25 5 х 5. Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 Клип-обойма.
17.05 "Тайны Ниро Вульфа". Сериал.
18.15 "Линия защиты". Сериал.
19.05 Комедийный боевик **"Адский небоскрёб".**
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.45 Новости региона.
21.55 "Королева сердец". Сериал.
22.50 Зона Х.
23.15 Ночной эфир.
00.15 Драма **"Построй дом, посади дерево".**

ОНТ

08.00, 09.00, 18.00, 20.30, 23.00 Наши новости.
08.05 Телеканал "Доброе утро".
09.05 "Земля любви, земля надежды". Сериал.
09.45 Авантюрная комедия **"Надежные лапы".**
11.05 "Фабрика звезд-2".
11.35 Дисней-клуб: "Переменка".
15.40 "Новый день". "Подводный мир Андрея Макаревича".
16.10 Детектив Агаты Кристи **"Отель "Бертрам".** 1-я часть.
17.05 "Большая стирка" с Андреем Малаховым.
18.10 "Кумиры". Ринат Дасаев.
18.40 Шоу Клары Новиковой.
19.05 "Земля любви, земля надежды". Сериал.
20.00 Время.
21.00 "Кто хочет стать миллионером?" с Максимом Галкиным.
22.00 Многосерийный фильм **"Другая жизнь".**
23.15 Эдвард Радзинский. "Александр II. Жизнь. Любовь. Смерть". Фильм 2-й.
23.55 "Фабрика звезд-2".
00.10 "На футболе" с Виктором Гусевым.

РОССИЯ

08.40 Сериал **"Тайга".**
09.40, 18.50 Вести. Дежурная часть.
10.00, 19.00, 22.00 Вести.
10.20 "Короткое замыкание". Ток-шоу Федора Павлова-Андреевича.
17.50 "Комиссар Рекс". Телесериал.
19.30 Местное время. Вести — Москва.
19.50 Спокойной ночи, малыши!
19.55 Сериал **"Русские амазонки".**
21.00 Сериал **"Тайга".**
22.30 Вести — спорт.
22.40 IX Торжественная церемония вручения премии "Золотая маска".

КУЛЬТУРА

15.10 "Кумиры". Татьяна Пилецкая.
15.40 "До мажор". Развлекательная программа.
16.05 "Пятое измерение". Авторская программа И.Антоновой.
16.35 "Космос". Док.сериал.
17.30 Вести.
17.40 Новости культуры.
17.55 "Сценограмма". Спецвыпуск, посвященный фестивалю "Золотая маска".
18.25 "Записки дипломата. Анатолий Адамишин". Док.сериал. Фильм 1-й. "Итальянское каприччио".
18.55 "Партитуры не горят". Авторская программа А.Варгафтика.
19.20 "Знаменитые арии". Сцена из оперы К.Глюка "Альцеста".
19.30 "Помогите телеку". Вечерние истории для самых маленьких.
19.40 70 лет Борису Стругацкому. "Экология литературы".
20.20 "Сталкер". Худ.фильм.
23.00 Новости культуры.
23.25 "Ночной полет". Ведущий Андрей Максимов.
23.50 Программа передач.

НТВ

09.00 Сегодня утром.
09.20 Погода на завтра.
09.25 "Очная ставка". "Взрыватель".
10.00, 11.00, 15.00, 16.00, 17.00 Сегодня.
10.05 "Кулинарный поединок": Олег Анофриев и Джей Клоуз.
14.35 "Знакомство по объявлению". Ток-шоу "Принцип домино".
16.05 Сериал **"Бандитский Петербург".**
17.20 Док.драма "Преступление и наказание".
18.00 "Сегодня" с Татьяной Митковой.
18.35 Сериал **"Пятый ангел".** 10-я серия.
19.50 Сериал **"Бандитский Петербург: опер".** 3-я серия.
21.00 "Страна и мир". Главные события дня.
21.40 Модный сериал **"Секс в большом городе".**
22.25 Сериал **"Пятый ангел".**

СТВ+RenTV

05.00 Музыкальный канал.
05.30 "Битлборги". Телесериал.
05.55, 15.55 "Пауэр рейнджерс, или Могучие рейнджеры". Телесериал.
06.20, 15.25 "Джим Баттон". Мультипликационный сериал.
06.50, 15.00 "Новый экшенмен". Мультипликационный сериал.
07.15, 17.55 "Минщина. Люди, события, факты".
07.25, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
07.45 "СТВ-спорт". Телеальманах.
08.05 "Технология".
08.15 Фантастический триллер **"Марабунта".** США, 1998.
09.50 "Колокола Благовеста". Документальный фильм.
10.25 "Игровой рефлекс".
10.35 "Под углом 23 с половиной". Документальный фильм.
11.00 "Пока горит свеча".
11.30 "Вино любви". Теленовелла.
12.25 "Народ против". Телеигра.
12.55 "Агентство". Комедийный сериал.
13.50 "Крутой Уокер". Телесериал.
14.35 "ОБЖ, или ...". Телесериал.
16.45 Комедийный сериал **"Веселая компания".**
18.05 "Здравствуйте, доктор!".
18.20 "Минск и минчане".
18.25 "Тема дня".
18.40 "Крутой Уокер". Телесериал.
19.50 "СТВ-спорт".
20.05 "Добро пожаловаться...".
20.15 Детский экран. "Добрый вечер, малыш...".
20.35 "Закон и криминал".
20.50 Боевик **"Смертоносные земли".** США, 1997.
22.50 "Технология".
23.00 "Новости СНГ".
23.15 "Ядерный скальпель". Документальный фильм.
23.55 Комедия **"Лучший друг".** США, 2000.

8-Й КАНАЛ

17.30 Мульт-парад.
17.45 Художественный фильм **"Сестра Бетти".**
19.15 "Без протокола".
19.40 Телемагазин.
19.45 Сериал **"Звездный путь".**
20.40 Международные новости с "Дойче велле".
20.45 "Вечарніца".
21.00 "Атомик Филмз" и "К-видео" представляют.
21.10 Фильм **"Страстная неделя".**

ТВ ЦЕНТР

05.00 Информационно-развлекательный канал "Настроение".
07.50 "Газетный дождь".
08.00 "Смотрите на канале".
08.05 "Разлученные". Телесериал.
08.50 "Белый архипелаг".
09.25 "Опасная зона".
09.40 "Войди в свой дом".
09.45 "Телемагазин".
10.00, 13.00, 17.00, 21.00 События. Время московское.
10.15 Телеканал "Дата".
11.15 "Момент истины". Авторская программа А.Караулова.
12.10 "Петровка, 38".
12.30 "Деловая москва".
12.45 "Доходное место".
13.15 "Инспектор Деррик". Криминальный телесериал.
14.30 Музыкальная программа "Полевая почта".
15.00 "Регионы: прямая речь".
15.30 "Идущие вперед".
16.00 "Шпионы". Телесериал.
17.15 "Детектив-шоу".
18.00 "Узы любви". Телесериал.
18.50 "Пять минут деловой москвы".
19.00 Лицом к городу.
20.10 "Магия". Театральная программа с Александром Калягиным.
21.50 "Отдел "Х".
22.20 "Москва. Хроника нового времени".
22.35 "Времечко".
23.10 25-Й Час. События. Время московское.
23.30 "Петровка, 38".
23.45 "Серебряный диск".
00.05 "Охота на людей". Детектив.
00.50 "Синий троллейбус". Телефон доверия для полуночников.

EUROSPORT

09.30 Супергонки по выходным. Тележурнал.
10.30 Мультиспорт. ВСЯКАЯ ВСЯЧИНА.
11.00 Тяжелая атлетика. Чемпионат мира в Польше.
13.00 Футбол. Копа Либертадорес.
13.30 Футбол. Евроголы.
15.00 Тяжелая атлетика. Чемпионат мира в Греции.
16.30 Бокс. Международные соревнования.
17.30 Тяжелая атлетика. Чемпионат мира в Греции.
19.00 Сумо. Гранд турнир (Башо).
20.00 Тяжелая атлетика. Чемпионат мира в Греции.
22.00 Бокс. Международные соревнования.
00.00 Новости Евроспорта.
00.15 Бокс. Международные соревнования.
01.15 Суперкросс. Чемпионат мира в США.
02.15 Новости Евроспорта.

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: (017) 206-68-71.
Тэл./факс рэкламнага аддзела: 206-69-04.
E-mail : nv@promedia.by
http://nv.promedia.by

Індэкс 63222.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ

Рэгістрацыйнае пасведчанне №246. Нумар газеты аддрукаваны з дыяпазітываў заказчыка на УП «Чырвоная зорка», 220073, г.Мінск, 1-ы Загарадны завулак, 3. Падпісаны ў друк у 15.00. Фармат А-2. Тыраж: 30 150 экз. Заказ № 697.